

Starši prosijo za podporo novi ljudski šoli v Celovcu

V novem šolskem letu bodo naši otroci v Celovcu dobili novo ljudsko šolo. Šola je privatna, pouk bo v dveh deželnih jezikih. Zato je potreben denar. Kljub podpori Mohorjeve družbe bodo starši morali plačevati šolnino. Tega ne zmorejo vsi. Kjer je potrebno, hočemo pomagati. Zato Vas prosimo za podporo. Položnice so priložene tej številki Našega tednika.

Združenje staršev Mohorjeve dvojezične ljudske šole v Celovcu

LETO XXXXI. Številka 26 Cena 8,— šil. (1000 din)
petek, 30. junija 1989

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.

Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

Haider izsiljuje in hoče z 31. dec. ZAPRETI OBIR!

**Skupnost južnokoroških kmetov: zaprtje bi imelo
katastrofalne posledice za naše kmete**

MLADA KEL in NOVI FOSILI

v soboto, 1. julija,
V GLOBASNICI!

Mlada KEL vabi to soboto v Globasnico na ustanovni občni zbor, ki bo ob 18. uri pri Šoštarju. Nato bo igrala znana skupina NOVI FOSILI.

Deželni glavar dr. Jörg Haider je po seji koroške deželne vlade dejal, da bo tovarno celuloze Obir z 31. decembrom zaprl, (do tega termina lahko da dovoljenje ministerij za kmetijstvo) nove tovarne za brušenje lesa pa menda ne bo. S to izjavo hoče Haider očitno prisiliti Slovenijo papir, da bi le kupila oz. prevzela tovarno celuloze v Magdalenu, za katero dežela še do danes ni našla kupca. Magdalenu vrhu tega grozi stečaj in zaprtje.

Podjetje, kateremu grozi stečaj in zaprtje in je vrhu tega gospodarsko menda nerentabilno, naj bi prevzel Slovenija papir in tako končno rešil deželo tega problema. Toda ker to ni možno, je zdaj

Haider krepko ukrepal in Slovenija papir napovedal tudi konec v Obirju.

Proti zaprtju Obirja, kar bi pomenilo izredno gospodarsko slabitev za celotno regijo, se v bistvu tudi socialisti z Ambrozyjem niso izrekli, zahtevajo pa nova delovna

mesta za delavce tovarne. Izrecno proti zaprtju sta se izrekla NSKS in ZSO. Haider da hoče z zaprtjem Obirja gospodarsko slabiti dvojezično ozemlje. Haiderjeva najava je vojna napoved dvojezičnemu ozemlju, zato bo potrebno proti tej politiki organizirati odpor prizadetih.

Skupnost južnokoroških kmetov je zahtevala, da mora priti do direktnega prehoda med produkcijo celuloze in brušenja lesa. Zaprtje Obirja bi imelo katastrofalne posledice za gozdarsko in lesno gospodarstvo v tej regiji. V interesu kmetov zahteva zato SSK nadaljnji obstoj tovarne.

Ministrstvo za kmetijstvo odklonilo dovoljenje za Obir

Da keine triftigen Gründe für die beantragten Fristerstreckungen vorlagen, war dem Antrag nicht stattzugeben.

Dies muß nicht das "Todesurteil" für die Firma sein, da es dem LH von Kärnten frei steht, die von der Firma OBIR eingereichte Vorstudie zur Errichtung einer CTMP-Anlage zu behandeln und somit den Bestand des Werkes zu sichern.

Ministrstvo je odklonilo podaljšavo termina za gradnjo biološke čistilnice in zastopa mnenje, da je zdaj na vrsti deželni glavar Haider. (Glej stran 5)

PIŠE
BERNARD
SADOVNIK

Komentar

Pri pripravah za ustanovitev Mlade KEL je bilo večkrat slišati očitek, da imamo koroški Slovenci inflacijo mladinskih organizacij. Mlada KEL bo pometakem spet le ena več med mladinskimi organizacijami na papirju. Kakšna pa je dejansko ta preveč organizirana dejavnost? Naše tradicionalne mladinske organizacije v pretežni meri umirajo. Tiste, ki bi se lahko jasno in odločno zavzemale za narodno-politične predstave mladih, obstajajo samo še na papirju oziroma nagovarjajo samo določen krog visokošolcev. Katoliška mladina pa v svoji vlogi in tudi poziciji v okviru laičnih cerkvenih ustanov ne more zasledovati samo narodnopolitičnih ciljev. Nagovori pa tudi predvsem samo mlade do 18. leta.

Mladinske organizacije na papirju

Tudi v drugih organizacijah in društvi ustanavljajo mladinske referate, ki pa so po večini samo olupšavanje dejanskega položaja. Kakor da mladina nima več zanimanja za prosvetno in politično delo?

Mislím, da je mladina pripravljena za delo, če res dobi tudi možnost sooblikovanja in soodločanja. Zato se tudi zbira v novih skupinah. Seveda pa tudi tam deloma manjka šolanih mladincev, ki bi bili zmogni dolgoročno voditi in usmerjati. Manjkata pa tudi zagnanost in potrpežljivost v času krize.

Zato mladi pozdravljajo ustanovitev samostojne sekcije v okviru KEL, kjer si hočejo izoblikovati svojo samostojno in avtonomno politično strukturo. Združevanje slovenske mladine po podeželju in krepitev njene samozavesti in narodne zavesti je neobhodna potreba. Mladi so se zbrali in z velikim idealizmom šli svojo pot. To je bilo potrebno. Odločili so se, da hočejo ustanoviti mladinsko organizacijo za na papir, ampak aktivno in kreativno zasnovati dolgoročne cilje in demokratične oblike delovanja znotraj slovenske narodne skupnosti. Vsi pa naj podprejo novo skupino mladih. Da ne bo več slovenskih mladinskih organizacij le na papirju.

Občina proti naravnemu toku Reke

Dnevni red šentjakobske občinske seje z dne 26. junija je obsegal 20 točk. Občinski svet je med drugim skopal o imenovanju porotnikov za leto 1989 in Socialno gospodarska skupnost je imenovala mag. Jakija Sitterja; sklenjena je bila tudi servitutna pogodba med občino Šentjakob in podjetjem Trans-Austria glede gradnje plinovoda.

Precej pa je javnost razburila občinska odredba, s katero so zvišali pristojbino za priključek na občinski vodovod Baško jezero na 17.000 šil. na ocenitveno enoto, hkrati pa so z drugo odredbo zvišali ceno kubičnega metra vode vodovodne skupnosti Baško jezero od 8,80 na 9 šilingov — vse s 1. julijem tega leta.

V poročilu nadzornega odbora pa je črno na belem zapisano, da mora 6 otrok 4. razreda ljudske šole v Področici Bauwesen in podjetje Maier-

(šola je last Schulverein Südmark) ure dvojezičnega pouka prebiti v prostoru za učne pripomočke. To dejstvo neverjetno nazorno kaže, kako „enakopravnost“ uživajo k dvojezičnemu pouku prijavljeni otroci. Kaj pa k temu pravi Deželni šolski svet?

Je mar ta hudi prekršek bil tudi vzrok za to, da je poročilo nadzornega odbora z dne 9. 9. 1988 (!!!) šele sedaj prišlo na dan?

Soglasno je bil sklenjen dodatni izredni proračun za leto 1989, ki izkazuje 7,1 milijonov šilingov, od katerih je za popravilo občinske hiše namenjenih 2,6 milijonov, za gasilski dom v Podgorjah 564.000 šilingov, za asfaltiranje cest in poti 2,6 milijonov in za občinski gradbeni oddelek 1,3 milijona šilingov. Asfaltirna dela v višini 2,7 milijonov šilingov so bila zaupana tvrdki ARGE Bauwesen in podjetje Maier-

brugger bo za 280.000 šil. pokrilo poslopje občinskega gradbenega oddelka.

Soglasno pa je občinski svet sprejel načelni sklep o „potrebni“ (???) regulaciji Reke. Po tem sklepu naj bi vse površinske vode s karavanške avtoceste na področju odvoza Kot s posebno cevjo napeljali v Reko pri Šuštenu na Reki. Potok, ki doslej teče v naravnem okolju, bojo stisnili v umeten kanal, da ne bo poplavljal okolja. Kolikor pa se spujnao domačini, potok doslej nikoli ni poplavljal okolice.

Za konec še to: župan je poročal tudi o razgovorih s Schulvereinom Südmark o bodočnosti šole v Fužinah, Področici. Torej je še vse odprto. Povedal pa je tudi, da je občina dobila priznanje najprijaznejše občine za kolesarje (velikost do 5000 prebivalcev).

Mi

SSK o volitvah v evropski parlament

Slovenska skupnost je z volilnimi izidi za obnovitev evropskega parlamenta zelo zadovoljna. Lista manjšin Federalizem je ponovno izvolila svojega predstavnika v Evropski parlament v Straßburgu. Po dosedanjih podatkih bo to v prvem delu mandata sardinski politik Mario Melis. Ohranili smo 0,6 odstotka v vsedravnem merilu, kljub nižji udeležbi pa smo številčno še napredovali. Pred petimi leti je imela lista manjšin 190.879 glasov, zdaj pa jih je prejela 206.299. V okrožju severovzhodne Italije se je odstotek povečal od 0,2 na 0,6, tako da je to okrožje drugo najmočnejše v Italiji. Kar zadeva vsedravnne izide, smo zadovoljni tudi s prodornim uspehom referendumu, za katerega smo tudi mi svetovali volivcem, naj glasujejo „da“.

V Furlaniji-Juljski krajini smo v odstotkih izboljšali prejšnje izide, čeprav je bil delež furlanskih glasov skromen. Pri prejšnjih parlamentarnih volitvah je imela lista manjšin leta 1987 0,7 odstotka, na prejšnjih evropskih 0,9 odstotka, zdaj pa točno en odstotek.

Seveda, če gledamo številke, niso take, da bi bili kot Slovenci zelo ponosni, saj je lista manjšin v deželi prejela 7885 glasov. Spet je prišlo do žalostnega pojava, velike razpršitve slovenskih glasov, za katero si morajo določeni krogi prevzeti odgovornost.

Pri Slov. skupnosti smo zadovoljni, da je kandidat, ki smo ga predlagali na listo manjšin, pisatelj prof. Boris Pahor, na Tržaškem in Goriškem najbolj voljeni slovenski kandidat. In izbira ni bila velika. Tudi drugi kandidat, prof. Andrej Bratuž, se je zelo dobro uveljavil. Končno moram izraziti zadoščanje naše stranke, da Trsta ne bo zastopal v Evropskem parlamentu predstavnik zaprtosti, včerajšnje Evrope, protimanjšinstva, skupni kandidat socialistov in Liste za Trst odv. Camber, temveč tajnik SSK Ivo Jevnikar.

Mlada KEL hoče so odločati in sooblikovati našo politiko!

Peter Kaiser: Haider uga- nja demagogični populizem

Na seji deželnega zbora se je k diskusiji o Haiderjevi vladni izjavi javil tudi poslanec socialistov mag. Peter Kaiser in dejal, da Haiderjeva vladna izjava v zvezi z manjšino ne bo koristila vzdušju v deželi, ampak bo kopala nove jarke. Vse intelektualce, katerim je Haider napovedal vojno, bo ščitila SPÖ, tako Kaiser, ki je mdr. pozval Haiderja, naj se javno distancira od „FPÖ-Grenzlandjahrbucha.“

Z izjavo o vindišarsčini hoče Haider razdvojiti koroške Slovence. K Haiderjevi zahtevi, da je potrebno zapisati vindišarski jezik, je dejal Kaiser, da bi potem pravtako lahko zapisali tudi nemški dialekt v Labotski dolini, Ziljski dolini in koroško obarvani zgornjeavstrijski dialekt. Vzrok za Haiderjevo zahtevo je zgolj političen, tako Peter Kaiser.

Silvo Kumer

V ljudski šoli Žitara vas že dvojezična koroška himna

Deželni glavar dr. Jörg Haider je pred kratkim najavil, da bo pustil namesto slike deželnega glavarja izobesiti v šolah deželni grb in deželno himno, v dvojezičnih krajih tudi dvojezično. Ravnatelj ljudske šole Žitara vas Franc Kukovica se ni pustil dvakrat pozvati, danes je v avli že koroški grb ter dvojezična koroška himna, ki je v slovensčini prevedena v slovenski pesmarici. V velikosti 40x50 cm visi v ljudski šoli in Žitari vasi dvojezična koroška himna:

Kjer gorski venci se blišče, v Tirolsko se okno ozre, tam Klek Pasterce čuvar je, potočki ljubi dol hite, ob gorskem robu slap šumlja, tam kraj je naš, tam smo doma.

Zahtevajmo slovenska spričevala!

Na naših šolah slovenščina še vsekakor ni enakopraven jezik, o tem najbolje pričajo enojezična nemška spričevala. V zadnjem času vedno več staršev zahteva od vodstev šol, naj izstavijo spričevala v slovenskem jeziku.

Po členu 7 ADP pa imamo Slovenci tudi pravico, da izstavijo vodstva šol vsa šolska obvestila v slovenskem jeziku. Zato bomo to morali v bodoče bolj dosledno zahtevati, tako da bo to v prihodnje tudi na vseh dvojezičnih šolah možno. NSKS je to akcijo na svoji zadnji seji zelo pozdravili in jo podpira.

DRAGI STARŠI!

Vsi, ki imate v ljudski šoli svoje otroke prijavljene k slovenskemu pouku, imate pravico do obveščanja v slovenskem jeziku. To željo je treba vodstvu šole sporočiti. Sporočilo je lahko v sledeči obliki:

Vodstvu ljudske šole
..... datum,

Zadeva: Obveščanje v slovenskem jeziku

Kot roditelj/ica svojega otroka (vpiši ime svojega sina/hčerke) zahtevam od vodstva ljudske šole..... da mi v smislu 7. člena Avstrijske državne pogodbe iz l. 1955 pošlje vsa obvestila v slovenskem jeziku. Zahteva vključuje tudi spričevalo. Z ljudnim spoštovanjem

(podpis)

Zahtevo pošljite priporočeno ali še bolje, to zahtevo oddajte v šoli osebno in zahtevajte, da vam prejem potrdilo na kopiji pisma. V slogi je moči Samozavestno bomo dosegli tudi te svoje pravice!

Sicer bosta to soboto v Globasnici na ustanovnem občnem zboru Mlade KEL referirala poslanec Zelenih Andreas Wabl in tajnik KEL Miha Zablantnik, toda to bo očitno le dopolnilo celotnega programa. Mladina ima že čisto konkretne predstave in svoj delovni program, katerega hočejo mladi in angažirani mladinci v prihodnje na vsak način izvesti.

V ospredju prizadevanj Mlade KEL je vključevanje v priprave za samostojen volilni nastop koroških Slovencev. Mlada KEL hoče vsebinsko sooblikovati delo KEL.

V to hočejo vključiti vso slovensko mladino, ki naj dobi v tem forumu možnost sooblikovati slovensko narodno politiko. V posebnem pa se hoče mladina zavzeti za poenotenje vseh slovenskih političnih in kulturnih organizacij in doseči demokratizacijo znotraj slovenske narodne skupnosti. V tem so si mladinci očitno z državnozbornim poslancem Smolletom edini, odločanje znotraj narodne skupnosti je potrebno postaviti na nove demokratične temelje.

Ker je na Koroškem predvsem

mladinska brezposelnost velika, hoče Mlada KEL nuditi vsem mladincem stalno službo, kjer bo razvidno, koliko delovnih mest z dvojezično kvalifikacijo je odprtih. Brezposelnim pa bodo na razpolago tudi posebna šolanja in izobraževanja. S tem v zvezi pa se hoče mladina zavzeti tudi za enakopravnost žensk na delovnem mestu in v družbi.

Ker je mladini posebno pri srcu varstvo okolja, hoče Mlada KEL ozko sodelovati z Zelenimi v Avstriji. Na Koroškem, tako proponenti Mlade KEL, si morajo Zeleni najprej sami ustvariti strukturo v svojih krajih. Z Zelenimi skupaj pa si lahko predstavljajo Mlada KEL platformo vseh zelenomislečih. Trenutno

MI V PARLAMENTU

SPÖ in ÖVP proti slovenskim učiteljem

SPÖ in ÖVP sta v sredo ponoči zahtevali izboljšave za slovenske učitelje. V podporo zahtevam, ki prihajajo iz vrst „Pedagoškega združenja“, je naš poslanec Karel Smolle vložil v parlamentu predlog, da pri učiteljih na osnovnih šolah upoštevajo izobrazbo iz slovenščine tudi pri plačah — tako kot sedaj vračunajo angleščino in omogočajo učiteljem prestop v plačilno kategorijo L 2A2.

Predlog Smolleta je velika koalicija zavrnila. Zanimivo je, da nihče od učiteljskega sindikata, ki mu naši učitelji pridno plačujejo članarino, tudi v šolskem pododboru Smolletove zahteve ni podprl. Dvojezični učitelji lahko sedaj vprašajo „svoj“ črni in rdeči sindikat, čemu sploh plačujejo članarino...

Pri FPÖ kažejo več razumevanja za potrebe dvojezičnosti. Tako sta v šolskem pododboru podprla oba odbornika FPÖ Guggenbauer in Frischenschlager Smolletov predlog, da pri izbiri ravnateljev upoštevajo izpit iz slovenščine na dvojezičnih šolah kot dodatno kvalifikacijo. Tudi ta predlog je velika koalicija zavrnila...

Vendar imamo tokrat tudi pozitivno vest: na predlog Smolleta je parlament soglasno sprejel sklep, v katerem predlagajo parlamentarci, da dotični minister preveri dvojezičnost na sodiščih in stori vse, da bodo na razpolago vsi obrazci v obeh jezikih. Kot vidimo iz faksimila, je parlament tudi lepo dvojezično omenil sodiščne centre Pliberk, Železno Kaplo in Borovlje.

Glede dvojezičnosti v javnosti je Smolle v okviru šolske debate

povzel nov korak za dvojezična spričevala. Od ministrice Havličekove je zahteval, da se ugotovi številnim zahtevam staršev po dvojezičnih spričevalih za prijavitelje otroke. Zanimivo je, kar trdijo glede te zahteve uradniki v ministrstvu:

Menijo, da je treba prav tako zahtevo nasloviti na šolsko komisijo, ki spremlja razvoj šolstva. Obenem uradniki pričakujejo, da bodo slovenski člani te komisije na naslednji seji predlog vložili kot njihovo zahtevo. Vsem staršem, ki so jo sprožili v Bilcovsu, in jo KEL podpira na vsem dvojezičnem ozemlju, priporočamo, da kopije spričeval z odgovarjajočo zahtevo naslovijo tudi na ministrstvo za pouk, Minoritenplatz 5, 1014 Dunaj, v roke dr. Kirchnerbergerju.

Naj še omenimo, da se je v okviru uradnega obiska v Avstriji sestala v parlamentu s Smolletom tudi madžarski zunanji minister Gyula Horn. Smolle je v pogovoru z zunanjim ministrom iznesel vrsto predlogov za zaščito madžarske manjšine na Gradiščanskem, Horn pa se je Smolletu še posebno zahvalil za njegove iniciative v prid madžarske narodne skupnosti na Romunskem.

Ko že omenimo obiske. Več dni se je na Dunaju mudila švicarska parlamentarna delegacija. Posebej so si Švicarji želeli sestanek s Smolletom, ker so se še posebej zanimali za položaj Slovencev pod novim deželnim glavarjem. Ob tem so se domenili, da bo jeseni obiskala švicarska parlamentarna delegacija Koroško, kjer bodo Švicarji na kraju samem točno preverili položaj koroških Slovencev.

Entschließung

Der Bundesminister für Justiz wird ersucht zu prüfen, inwieweit die noch nicht in slovenischer Sprache vorhandenen Gerichtsformulare und Vordrucke bei den Bezirksgerichten Feilach/Borovlje, Eisenkappel/Železno Kaplo und Bleiburg/Pliberk nach Maßgabe des tatsächlichen Bedarfs auch in dieser Sprache aufgelegt werden können.

Koliko lahko zaslužijo šolarji/šudentje v počitnicah?

Iz aktualnih razlogov bom tokrat obravnaval tematiko, ki je predvsem na finančnem področju zanimiva za starše, a prav tako za njihove otroke, ki se nameravajo zaposliti v počitnicah. Šolarji ter študentje se veselijo počitnic. Za marsikoga teh mladih ljudi so morda prihodnje počitnice prva možnost za lasten zaslužek. Starši si bodo pa prav tako stavili sledeče, neprijetno vprašanje: „Kaj bo z družinskim dodatkom, če hčerka/sin naenkrat zasluži lasten denar?“

To vprašanje je upravičeno, ker družinski dodatek (Familienbeihilfe) znese 1450,— šilingov mesečno. Zaradi tega naj Vas ta članek informira o tej problematiki in s tem prepreči poznejše terjatve finančnega urada, s katerimi država zahteva povračilo družinskega dodatka. In to lahko postane za starše mučna zadeva.

OPOZORILO: Današnji članek je zanimiv samo za tiste starše, katerih otroci so že spolnili 18. leto. Otroci, ki še niso spolnili 18. leta, imajo lahko lastne dohodke v neomejeni višini — kljub temu staršem ostane pravica do družinskega dodatka.

Splošno: Kdaj imate pravico do družinskega dodatka?

- Pravico do družinskega dodatka imate za otroke/mladoletnike (minderjährige Kinder), če živijo v Vašem gospodinjstvu.

- Pravico do družinskega dodatka imate za polnoletne otroke (to so tisti otroci, ki so spolnili 19. leto), če se otrok nahaja še v poklicni/študijski izobrazbi. Za te otroke preneha pravica do družinskega dodatka s koncem tistega meseca, v katerem je otrok spolnil 25. leto. Pod določenimi pogoji se ta rok podaljša za 2 leti (torej do spolitve 27. leta), če je otrok reden slušatelj (ordentlicher Hörer) univerze in vrhu tega — iz važnih vzrokov — lahko prekorači predpisano trajanje študija.

Lastni dohodki otroka do 3500,— šil. mesečno

- Pravica do družinskega dodatka zapade, če je otrok

Davčni nasveti

Piše
dr. Marian
Wakounig

Šolarjev / študentov, povezani z družinskim dodatkom (Familienbeihilfe)

spolnil 18 leto in ima vrhu tega lastne dohodke več kot 3500,— šilingov mesečno

- Kot dohodki pridejo v poštev vsi dohodki, ki jih pozna zakon o dohodnini (Einkommensteuergesetz)

- Najbolj pogosta zvrst dohodkov bo tudi pri naših mladincih dohodek iz nesamostojnega dela (Einkünfte aus nichtselbständiger Arbeit). Zaradi tega vsak zaposleni šolar/študent brez problemov lahko razbere, ali je presegel čarobno mejo, ki velja po davčni reformi (kot sem že omenil) šil. 3500,— mesečno.

Kdaj ta ominoza meja nima veljave? Velika izjema — dohodki v počitnicah

Kaj so počitnice?

- poletne počitnice
- semestralne počitnice
- božične počitnice
- velikonočne počitnice

Kaj niso počitnice?

- dnevi, na katerih odpadejo predavanja oz. pouk

To pomeni: Če je otrok izven počitnic zaslužil **maksimalno 3500,— šilingov mesečno** in **samo v počitnicah** prekorači to mejo (to se pravi, da v počitnicah zasluži več kot 3500,— mesečno), potem starši **NE IZGUBIJO** pravice do družinskega dodatka.

Ta ugotovitev je na prvi pogled enostavna in razveseljiva — kljub temu vsebuje problematiko, ki se nanaša na **maturant** oziroma **vojaški rok/civilno službo:**

ZAKAJ?

a) če je otrok uspešno opravil zrelostni izpit/maturant v glavnem terminu (ponavadi

Davčni problemi počitniške zaposlitve

sredi junija) in bo vrhu tega s 1. oktobrom pričel visokošolski študij, potem dnevi med zaključeno maturo ter začetkom poletnih počitnic (ponavadi 1. julij) ne štejejo k počitnicam. V teh dneh (približno dva tedna) za maturanta velja meja s 3500,— mesečno, šele s 1. julijem lahko prekorači to mejo — ne da bi starši izgubili družinski dodatek.

b) Če otrok mature **prostovoljno** ni opravil v glavnem terminu, temveč jo bo opravil šele jeseni ali pa celo spomladi naslednjega leta, potem za tega otroka do mature (jeseni/spomladi) velja meja 3500,— šilingov mesečno. To se pravi, da sploh ne sme prekoračiti te meje (tudi v počitnicah ne) — če jo prekorači, starši izgubijo pravico do družinskega dodatka.

c) Če otrok ni zmozel mature (to se pravi, da bo maturo ponovil) oziroma mora sploh ponoviti zadnji razred, potem se mu je treba samo do začetka poletnih počitnic držati meje v višini 3500,— mesečno. V poletnih počitnicah lahko prekorači to mejo — v tem oziru se mu godi bolje kot tistemu sošolcu, ki prostovoljno ni opravil mature.

d) Če je otrok opravil maturo in vrhu tega s 1. oktobrom namerava k vojakom/civilni službi, potem zanj tudi v počitnicah velja meja 3500,— šilingov mesečno.

Za čas vojaščine/civilne službe starši nasploh izgubijo pravico do družinskega dodatka.

e) Po vojaščini/civilni službi imajo starši zopet pravico do družinskega dodatka, če otrok prične s študijem v prvem mo-

gočem terminu (npr. konec vojaškega roka/civilne službe 31. 3. ali pa 30. 9. — pravočasen pričetek velja za oba termina kot 1. oktober). V tem času (med koncem vojaškega roka/civilne službe ter pričetkom študija — torej ponavadi med 31. 3. — 1. 10.) za otroka velja meja 3500,— šilingov mesečno. Tudi v poletnih počitnicah ne sme prekoračiti te meje — sicer izgubijo starši pravico do družinskega dodatka.

Iz vseh teh variant lahko razberete, da celotna situacija ni tako enostavna. V tem članku sem predvsem za maturante nakazal vse možne alternative. Kljub temu kratek povzetek:

- staršem ostane pravica do družinskega dodatka, če otrok **izven** počitnic zasluži samo 3500,— šilingov mesečno.

- v počitnicah otroci lahko prekoračijo to mejo, ne da bi starši izgubili pravico do družinskega dodatka.

- maturanti naj upoštevajo, da čas med opravljenom maturo ter pričetkom poletnih počitnic ne šteje k počitnicam.

- za maturante, ki s 1. oktobrom pričnejo vojaški rok/civilno službo, tudi v poletnih mesecih velja meja s 3500,— mesečno — če prekoračijo to mejo, starši izgubijo pravico do družinskega dodatka.

- otroci, ki še niso spolnili 18. leta, imajo lahko dohodke v neomejeni višini — staršem kljub temu ne zapade pravica do družinskega dodatka.

Ob koncu: Za tiste šolarje/študente, ki se bodo v počitnicah zaposlili kot delojemalci, veljajo isti predpisi kakor za vsakega drugega delojemalca. To pomeni, da morajo delodajalcu za obdavčenje plače predložiti **davčni list nesamostojno** zaposlenih (Lohnsteuerkarte). Za te zaposlene mladince pa velja tudi nasvet, da se po zaposlitvi obrnejo na zanje pristojni finančni urad in tam zaprosijo za davčno izravnavo (Jahresausgleich). V teku te izravnave bo finančni urad povrnil celotni davek od plače (Lohnsteuer), katerega so mladinci — kot zaposleni delojemalci — plačali.

Vam staršem — pa kljub zaposlitvi otroka v počitnicah — ni zapadla pravica do družinskega dodatka.

V ospredju želje po skupni organizaciji

Odmevi na občni zbor NSKS

Predlogi na občnem zboru NSKS v nedeljo, 18. junija, so našli rodovitna tla. Delegati podpirajo zahtevo po poenotenju obeh osrednjih organizacij, prav tako pa jih veseli, da je finančni položaj organizacije bil odkrito prikazan.

Naš tednik se je pri nekaterih delegatih pozanimal za mnenje o občnem zboru. Delegati pa so tudi izrazili zaupanje Smollejevi politiki novega dialoga.

Urban Popotnig, delegat za Strajo vas, pozdravlja dejstvo, da je dipl. trg. Joza Habernik prikazal finančni položaj NSKS. O Smollejevem predlogu v zvezi s slovenskim parlamentom meni, da je to dobra zamisel, s katero se marsikdo strinja. Zato mora biti v interesu organizacije, da se o tem tudi v bodoče razpravlja. Ni pa bilo prav, da o tem predlogu sploh ni bilo diskusije na občnem zboru.

Janez Lesjak, delegat za Vrbo, ugotavlja, da je bil občni zbor pozitiven. Posebno je pohvalil dejstvo, da so bili vabljeni in navzoči tudi zastopniki drugih narodnih skupin. Posebej pa je pohvalil transparenco pri porazdelitvi finančnih sredstev. Tako se je zvedelo tudi, koliko NT stane. O diskusiji meni, da

je bila dobra, pojavljale so se tudi kritike in ne samo pohvale.

Štefan Domej, delegat za Pliberk. Po njegovem mnenju volitve za predsedstvo NSKS niso bile preveč demokratične. Želi, da bi v bodoče volili predsednika in posamezne člane posebej. „Osebnost ne vidim potrebe, da bi vsi tisti, ki so kdaj delali pri NT ali v NSKS in potem to delovno mesto zapustijo, morali biti nujno v predsedstvu. Treba bi bilo poiskati ljudi, ki do sedaj še niso bili preveč vključeni v delo NSKS.“ Tudi je Domej mnenja, da je bilo nakazanega premalo optimizma za bodočnost. Poenotenje organizacij pa je zelo velikega pomena, o tem bo treba razmišljati.

Štefan Kramer, delegat za Dobro vas. „Ni mi bilo všeč, da

se o demokratičnosti govori, voli pa drugače. Sem za tajne volitve.“ Premalo se je Kramarju zdela upoštevana mladina. „Všeč pa mi je bilo, da je bila na občnem zboru živahna diskusija.“

Adolf Kanzian, delegat za Galicijo. Njemu je bil občni zbor zelo všeč. „Sem za skupno organizacijo če bo možno. Te možnosti pa še dolgo ne bo. Jasno, če bi se mogli zediniti, bi bili bolj močni.“ O Habernikovem poročilu o razdelitvi financ pa meni, da je zelo pametno, da ljudje vedo, za kaj se denar porabi, vendar pa bo treba v bodoče bolj gledati na to, kam denar gre. Pa še nekaj je dejal: „Dosti ljudi je bilo na občnem zboru. Malo spodbude pa človek le dobiš.“

Pavel Buch, delegat za Velikovec. Omenja dobro vsebinsko diskusijo. Beli si pa tudi glavo, kako bi bilo možno o vsem odločati demokratično. „Ne vem, kako bi dosegli, da bi bili vsi za to, za kar smo se zmenili.“ O odprtem prikazu finančnega stanja NSKS pa meni, da je to tudi zaradi tega dobro, ker tako ljudje zvedo, s koliko denarja NSKS dejansko razpolaga.

Peter Stern, delegat za Ži-

taro vas. „Ugajala mi je zamisel po ustanovitvi skupne organizacije. Počasi bo to že možno. Prava trparija sta dve organizaciji. Osebnost sem že zmeraj bil za njuno zedinjenje.“ O preglednosti financ je mnenja, da je to prav. Tako ljudstvo vsaj ve, koliko je denarja in kaj se z njim počne.

Peter Waldhauser, delegat za Borovlje. „V diskusiji so se javili tudi taki, ki niso imeli kaj povedati. Poenotenje sil je zelo pozitivno, skupna organizacija mora biti cilj. Takim besedam morajo slediti dejanja, kajti že večkrat je o tem bilo govora.“ O financah pa je dejal: „Skrajni čas je že bil, da smo zvedeli za vire, od kod denar prihaja in kam gre.“

Franc Wutti, delegat za Podklošter. „Zelo pozitivno na občnem zboru je bilo poudarjanje skupnosti. Linija dialoga Narodnega sveta mi je zelo všeč. Zamisel o skupni organizaciji je zelo pozitiven aspekt. Skupno organizacijo zelo pozdravljam.“

vg

Predsedstvo NSKS razdelilo funkcije

Na 1. seji novo izvoljenega predsedstva Narodnega sveta koroških Slovencev so člani razdelili posamezne funkcije v odboru. Za osrednjega tajnika je bil potrjen mag. Marjan Pipp, ki je doslej vodil Informativni center avstrijskih narodnosti na Dunaju. Doslejšnji tajnik Hubert Mikel pa se bo preselil na Dunaj, kjer bo prevzel vodstvo v centru.

Posamezne pododbore pa bo predsedstvo sestavilo v naslednjih dneh.

Predsedstvo NSKS: Predsednik: dr. Matevž Grilc; podpredsedniki: Valentina Kušej, dipl. trg. Janko Urank, mag. Filip Warasch, drž. poslanec Karel Smolle; tajnik: mag. Janko Pipp; namestnik: mag. Janko Kulmesch; odborniki: dv. sv. dr. Pavel Apovnik, Franci Kelih, Hubert Mikel, Gabrijela Partl, Mirko Smrečnik, Franc-Jozef Smrtnik, Andrej Wakounig, dr. Franc Wutti. V predsedstvo so bili kooptirani tudi predsednica KDZ, predsednik KKZ in glavni urednik Našega tednika.

OBIR — Haider

(nadaljevanje s 1. strani)

Ministrstvo za kmetijstvo na Dunaju ni pripravljeno podaljšati termina za gradnjo biološke čistilne naprave, ki jo hoče Obir zgraditi do 31. 12. 1992.

Bivši deželni glavar Ambrozy je 7. 12. 1988 podaljšal termin na 30. 6. 1989, zdaj pa bi bilo pristojno ministrstvo, ki pa zastopa mnenje, da bi moral zdaj ukrepati deželni glavar (glej faksimile na 1. strani).

Ministrstvo pa se sklicuje v svoji obrazložitvi mdr. na Koroško deželno vlado, ki je poslala na Dunaj povsem negativno poročilo (dobesedno: Der Zustand der Vellach gleicht einem Abwasserkanal). Zato zdaj ministrstvo čaka na deželnega glavarja, ki se je očitno hotel na lep način znebiti odločitve in z Dunaja čakal na smrtno usodo Obirja.

S. Kumer

Učitelji iz Švice obiskali NSKS in NT

Pretekli teden so obiskali Koroško učitelji iz Švice. Učitelji so obiskali tudi Narodni svet koroških Slovencev. Tu sta jih sprejela tajnik Hubert Mikel in Filip Warasch. Švicarski učitelji so se predvsem zanimali za šolsko ureditev. Zglasilo so se tudi na uredništvu NT in v Mohorjevi. Srečali so tudi slovensko kmečko družino v Bilčovsu. Ustavili so se tudi v Tinjah, kjer so slišali nekaj besed o položaju koroških Slovencev. Spregovorili so Jože Kopeinig, Reginald Vospernik in Janko Zerzer.

Udeleženci zborovodskega tečaja GŠ pri enem izmed svojih nastopov. Ponsnetek je s srečanja sosednjih zborov v Kotmari vasi.

Letni koncert Glasbene šole

Manifestacija mladih glasbenikov

Ponovno so mladi glasbeniki Glasbene šole potrdili s svojo spretnostjo in znanjem njen upravičen in potreben obstoj. Pri letnem koncertu, v sredo, 21. junija, v javnem studiu avstrijskega radia v Celovcu je nastopila vrsta učencev tudi v počastitev svetovnega dneva glasbe. Predsednik Glasbene šole Jožko Hudl je pozdravil številne goste iz Slovenije, Trsta in Koroške, posebej pa podpredsednika Kluba koroških Slovencev v Ljubljani Staneta Uršica, ki se prav posebno zavzema za obstoj Glasbene šole.

Ponovno je predsednik Jožko Hudl apeliral na deželo, naj končno podpre dejavnost slovenske Glasbene šole. Vsem se je zahvalil za njihov trud in delo, ki ga vložijo v prid učencev Glasbene šole.

Pedagoški vodja, prof. Lovro Sodja, je prav poudaril važnost svetovnega dneva glasbe in posebej omenil uspešni učenci na deželnem glasbenem tekmovanju, Darijo Kapus in Katjo Gasser.

Svoje znanje pa so mladi učenci

dokazali pri 19 točk obsegajočem sporedu, čigar glasbeni lok je segal od slovenske narodne pesmi do zahtevne skladbe „Nocturno“ F. Chopina. Učenci so se predstavili na violini, klavirju, harmoniki, saksofonu, kljunasti in prečni flavti ter klarineti.

Za višek večera pa so poskrbeli mladi glasbeniki iz Ljubljane in Trsta. Dušan Sodja na klarinetu, David Vidali pri solopetju, Martin Šušterič na klavirju in komorna skupina (David Žerjal in Majla Ozbič — violina, Aleksander Sluga — violončelo, Tamara Ražem — klavir) so poskrbeli za profesionalno izvedbo klasične glasbe.

Po sporedu je še sledil skupni večer ob zakuski in pomenku v Slomškovem domu.

Glasbena šola pa za zaključek šolskega leta prireja vrsto zaključnih nastopov po raznih oddelkih. Tudi zborovodska šola je uspešno zaključila triletni seminar. Za novo šolsko leto pa so spet možne prijave za sprejem v 1. letnik zborovodske šole.

Bernard

Inge Koren in igralci igre „Bajka o kraljevih češnjah“

„Bajka o kraljevih češnjah“

Globaški otroci so minulo nedeljo pod vodstvom domače režiserke Inge Koren uprizorili v farni dvorani zanimivo otroško igrano „Bajka o kraljevih češnjah“. Otroci so s svojo igrano, ki so jo igrali tako pristno, nadvse navdušili številne gledalce, ki so do kraja napolnili globaško farno dvorano.

Vidi se, da je mladina še za dobiti, samo je treba nekoga, ki jih zbira, ki jih uči. Zato je zelo pohvale vredna pobuda domačinke Inge Koren, ki že nekaj let ljubeznivo in uspešno vodi otroke

za odrske nastope. Nastopile pa so tudi vse tri domače folklorne skupine, ki jih že leta skrbno vodita Janja Boshcitz in Štefka Igerc. Mladinci so zapeli in zaplesali, da jih je bilo veselje gledati. Nazadnje pa je še nastopila skupina 4J, ki je v nekakem skeču prikazala trenutni položaj na Koroškem. Posebno je vžgala pesem: „Na Koroškem je fletno, že Hajda(er) zori“. Član skupine 4J, Pepej Krop, je čestital Globašanom za to lepo predstavo.

Hvaležni starši

ČESTITAMO

Te dni je obhajala **Katarina Blüml** iz Šentjanža svojo 85-letnico.

80-letnico praznuje **Janez Weiß** iz Celovca.

83. rojstni dan praznuje na Obirskem **Marija Osojnik**.

V Humčah praznuje svoj 70. rojstni dan **Alojz Belovšek**.

Ana Zablatnik iz Gorinčič pri Žitari vasi praznuje svojo 80-letnico.

Na Obirskem praznuje svoj 60. rojstni dan **Pavla Mak**.

Svoj 59. rojstni dan praznuje v Celovcu odvetnik dr. **Janko Tischler**.

50. rojstni dan obhaja **Pavla Sadnikar** iz Rikarje vasi.

60. rojstni dan obhaja **Marija Išep** v Podkraju pri Pliberku.

Slovensko društvo upokojencev v Pliberku čestita svojim slavljencom: **Milki Kraiger** iz

Strpne vasi, **Janezu Igercu** iz Podkraja, **Mariji Bricman** iz Strpne vasi, **Cirilju Rudolfu** iz Bistrice in **Ani Čebul** iz Šmihela.

Ani Korpič iz Kršne vasi za 60. rojstni dan iskrene čestitke.

Trvdiji Lipusch iz Strpne vasi vse najboljše za 40. rojstni dan.

Društvo upokojencev Podjuna v Dobrli vasi čestita svojima slavljenkama **Mariji Lomschek** iz Tihoje in **Petru Sadjaku** iz Podjune.

Društvo upokojencev v Šentjakobu v Rožu čestita slavljenkama **Johani Amrusch** iz Tesinje in **Mariji Isop** pd. Lebnovi mami v Gorinčičah.

40. rojstni dan in god obhaja **Janez Rakeb** na Blatu.

Stanko Verhnjak iz Dvora in **Evelin Schaus** iz Celovca se veselita rojstva hčerke.

Anici in Hanziju Urak se je rodil sinček, ki ga bosta krstila na ime Kristijan-Johanes.

Šentjanž v Rožu: Obletnice naših domačih faranov

Skoraj smo pozabili na našo zvesto faranko **Dorotejo Malle**, katera ja že v mesecu februarju prestopila prag 85-letnega življenja. Dori, tako jo kličemo, stanuje sama v svoji hišici v sredi lepega sadovnjaka, v kateri se prav srečno počuti. Morala se je pred leti podati na težko operacijo zaradi noge, pa si je tako opomogla, da spet sama opravlja lažje posle brez tuje pomoči.

Dne 24. junija je tudi praznovala svoj 85. rojstni dan **Katarina Blüml**, pd. Šlemcova mama, v Šentjanžu. Zadnji čas jo že vidno mučijo starostna leta, iz globine vere pa črpa moči in še vestno in z veseljem skrbi za lepoto naše farne cerkve. Šlemcovi mami želimo in upamo, da bo z božjo pomočjo zmogla to delo tudi v bodoče.

Meseca junija, okoli šentjanževega je dopolnil 80 let **Janez Weiß**, krojaški mojster v poklju. Z veseljem še krojači po nekaj ur na dan v delavnici svojega sina Hanzeja. V prostem času pa je njegov najljubši spremljevalec kolo, na katerem še jaha po Celovcu in okolici. Njegovih osem križev ga še ne teži, zato rad potuje. S svojo ženo sta prava „rajžovca“. Pre-

potovala sta razen Islandije že vse države v Evropi. Želimo mu še mnogo zdravih let za nadaljnje potovanje.

Dne 27. majnika sta se za skupno življenjsko pot odločila **Mežnarjev Kristijan** iz Šentjanža in **Halekarjeva Marija** iz Sveč. Zakonsko vez sta sprejela po patru Ivanu Antoliču iz Sveč pred oltarjem šentjanske cerkve. Vesela svatba pa je potekala v gostilni Adam v Svečah. Medene tedne imata poročenca že za sabo. Sedaj pa pridejo še skrbi in težave, ktere tudi v srečnem zakonu ne izostanejo.

Gramozna jama, katera je pred desetimi leti nastala na lepem šentjanskem polju in iz katere se je izvažal gradbeni material, bo letos izčrpana. Nastalo je obširno jezero, ki bo nudilo plavačem in ribičem razvedrilo in veselje. Jezero in okolje je prešlo v last občine, ki je dolžna skrbeti za dokončno izpeljavo temu letnemu športu. Občina je že pozidala poslopje, ki bo ponudilo ribičem in obiskovalcem kopališča telesne in materialne dobrine. Ali bo občina kaj uspela v to smer, se bo izkazalo po letih.

Mihi Pečnik

80 let kavarna Kosta v Celovcu

Znana celovška kavarna KOSTA je pretekli teden praznovala svoj 80. jubilej. Kot posebno darilo je mesto Celovec podarilo kavarni celovški mestni grb, kar je nedvomno veliko priznanje. Šefa hiše Waltraud in Bogdan Kosta sta potem pretekli petek vabila vse goste kavarne na žegnanje, dopoldan pa je mesto slavnostno predalo mestni grb.

Zdaj, ko je kavarna prestala vsa praznovanja in je prestopila v drugo 80-letje, pa bo na sporedu vsako leto hišno žegnanje. Na to so vabljeni prav posebno še vsi tisti, ki se redno srečujejo v kavarni in vsi tisti, ki kdaj pridejo v Celovec in potem pogledajo h Kosti, kamor zahajajo od dvornih svetnikov do nogometnih trenerjev in politikov vsi.

Bogdan in Waltraud Kosta z grbom mesta Celovec v krogu gratulantov. P.S. Na sliki manjka gospa Irmgard Steiner, ki pa je kot vedno, skrbno gledala na goste.

Koncert „Dežela ob Dravi“ v Dobrli vasi

V četrtek, 22. junija, je SPD „Srce“ v Dobrli vasi v avli glavne šole priredilo že tradicionalni dvojezični koncert „Dežela ob Dravi — Land an der Drau“.

Pester večerni spored so oblikovali: MePZ „Srce“ iz Dobre vasi pod vodstvom Marjana Berložnika, Obirski ženski oktet, ki ga vodita Justina Polanšek in prof. Janez Bole in kot gost mešani pevski zbor Singkreis Klagenfurt-Wörthersee, katerega vodi Heribert Wiener. Ta zbor je poslušalce presenetil s slovensko pesmijo „Kje je moj mili dom“, ki jo je posebno ubrano zapel.

V pozdravnih besedah je predsednik društva „Srce“ Andrej Sturm poudaril važnost takšnih srečanj, ki naj bi služila prijateljstvu med obema narodoma v deželi Koroški.

Med posameznimi nastopi sta

Frida Marketz in Ljudmila Sturm s primernim besedilom v obeh deželnih jezikih povezovali posamezne točke in tako ustvarili koncertu primerno vzdušje.

Na dnevnem redu pa je bila tudi predaja občinskega grba društvu „Srce“. Ker pa je bil župan Pfeiffer zadržan, je ta zgodovinsko pomembna točka izpadla.

Mnogo obetajoči naslov prireditve in znani nastopajoči zbori pa bi si zaslužili mnogo boljše udeležbo občinstva.

Koncertu je sledilo družabno srečanje, kjer je društvo „Srce“ bogato pogostilo vse nastopajoče in mnogo obiskovalcev koncerta. Ob prepevanju in pogovori se se spletale nove prijateljske vezi, ki bodo še bolj trdno povezovali oba naroda v „Deželi ob Dravi“.

Glavna šola Pliberk praznuje

V soboto, 1. julija, vabi glavna šola v Pliberku na slavnostno 50-letnico obstoja. Ob 9. uri bo v telovadnici uradna slavnostna prireditev, ki jo skupno oblikujeta glavna šola 1 in glavna šola 2. V šoli pa bo na ogled zanimiva razstava o mlajši in starejši zgodovini glavne šole v Pliberku. Razstavo so oblikovali bivši in sedanji učitelji in učenci glavne šole. Na jubilejno prireditev prisrčno vabijo vse prebivalstvo učenci in učitelji.

Obhajanje katoliškega shoda v Kazazah

Lepo pritrkavanje — kakor ob največjih praznikih — nam je minuli petek v pozni večerni 21. uri naznanjalo, da se začnejo dnevi KOROŠKEGA KATOLIŠKEGA SHODA, zadnjega viška in slovesnega zaključka HEMINEGA JUBILEJA.

Napolnili smo vse naše tri cerkve z lučjo božje besede, našo molitvijo, petjem psalmov in drugih pesmi.

Srečanje župnijskih svetovalcev naše pliberške dekanije z našo partnersko dekanijo St. Leonhard v Labotski dolini (Lavanttal) v soboto dopoldne v dve leti mladi fari sv. Janeza Boska v Celovcu, je bilo za nas vse nepričakovano in lepo doživetje. Vladalo je naravnost prijateljsko, idealno krščansko in zavzeto vzdušje. Že sprejem je bil zelo prisrčen.

Pri besednem bogoslužju in pri poročilih o izsledkih delovnih krožkov o skrbi za stare in bolne ljudi v novi, moderni farni cerkvi na Trgu škofa dr. Jožefa Köstnerja je vladala popolna dvojezičnost. Pa to nikogar ni motilo. Nasprotno. Naši nemško govoreči dekanijski partnerji so pokazali veliko razumevanja za naše težave, ki jih povzročajo dvojezičnost in ki velikokrat zelo otežkočajo dušnopastirsko delo v naših župnijah. Tako smo zelo prijetno iznenadeni in srečni odhajali s tega kraja srečanja z željo, da bi tudi po naših župnijah vladalo čim bolj in vedno bolj tako vzorno ozračje medsebojne naklonjenosti.

Z njim lastnim elanom in navdušenjem so se nekateri naši sodelavci v župnijskem svetu ponovno zagnali v delo, da bi obhajali na Hemino nedeljo in Katoliški shod v fari evharistično bogoslužje kar se da slovesno in spodbudno.

Naša od vhoda v cerkev preko klopi do oltarjev praznično okrašena, lani obnovljena farna cerkev, papeški zastavi in slovesno pritrkavanje nas je opozarjalo, da obhajamo posebno velik praznik.

Naš zelo nadarjeni in neumorni pevovodja Tonček Mucher, ki vodi dva cerkvena zbora, pa je potegnil vse registre in je z našimi cerkvenimi pevci z izbranimi pesmimi oplešal praznično peto sveto mašo. Po berilu so ljubko zapeli naši letošnji prvoobhajanci spev in alelujo s kretnjami,

nato pa smo še vsi mogočno zapeli alelujo po napevu našega domačina, prof. mag. Jožeta Ropitza.

Povabili smo k nedeljskemu slavlju tudi našega župana, deželnega poslanca, g. Josefa Pfeiferja, ki ima v veliki občini kar tri fаре, pa je počastil nas, ki smo v občini najmanjša fara, s svojo udeležbo. Povabili smo tudi referenta za gradnje v občini in člana občinskega predstojništva, našega farana, g. Johana Miklaua, zastopnika šole, komandanta gasilcev, g. Valentina Kowatscha, vse predsednice in predsednike raznih združenj in gibanj.

Zelo smo bili veseli, da sta se mogli udeležiti našega slavlja tudi naši domačinki elizabetinski sestri Petronila in Immaculata Kowatsch.

Po evangeliju pa so nam mladi pričevalci vere doživeto polagali na srce besede poslanice: mag. Franc Rogi v slovenščini, Christiana Bruger in Wilhelm Popatnig pa v nemščini. Res lepo doživetje. Vsa čast! S kora ter od spredaj in od zadaj pa so zadonele iz ust naših faranov in farank pripošnje. Nato pa sta prinesla dva pričevalca vere iz Zile, ki ju je v soboto popoldne pri zaključnem slavlju Katoliškega shoda na Novem trgu v Celovcu poslal k nam naš škof, KRUH IN VINO, kot simbol zemeljskega in večnega ŽIVLJENJA, k oltarju, dva mlada kristjana iz naše fare pa darove za mašno daritev.

Iz naše fare sta se peljala v brško farno kot pričevalca vere mlada zakonca, Jožefina in Jožef Butej.

V potrditev te povezanosti je bil pozdrav miru pred svetim obhajilom še posebno prisrčen. Sosed je zaželel sosedu v cerkvi mir.

Tako sta si v osebi mladih zilskih pričevalcev vere in našega župnika podali roko tudi ZILA IN PODJUNA V ZNAMENJE MEDSEBOJNE NAKLONJENOSTI IN LJUBEZNI V GOSPODU.

Mašno slavlje je izzvenelo s pesmijo „KRŠKA HEMA, SVETA ŽENA“, ki jo je prav za Hemin jubilej skomponiral na besedilo našega letošnjega zlatomašnika LOVRA KASLJA naš domačin, g. prof. mag. JOŽE ROPITZ. Da bi obrodil KATOLIŠKI SHOD BOGATE SADOVE NAVDUŠENO IN NAVDUŠUJOČE VERE V NAŠI KAZAŠKI ŽUPNIJI IN V VSEJ K(O)RIOŠKI ŠKOFIJI.

kulturni stenogram

Ponovno odlikovanje
za film TEVŽEJ

Mednarodnega filmskega festivala nekomercialnega filma v Ebenseeju v Zgornji Avstriji se je udeležilo 180 filmov iz celega sveta. Med njimi je bil tudi film TEVŽEJ, ki ga je posnela skupina koroških Slovencev in je bil že ob predstavitvi na Koroškem zelo odmeven. V Ebenseeju je dobil bronasto kolajno. Na 17. mednarodnem filmskem festivalu v Splitu pa je prejel prvo nagrado za igrani film. Z zlato kolajno je bilo odlikovano vodenje kamere Miha Dolinška.

Ferk bral v Dunajskem
krožku

Iz svoje knjige „Vsebina peščenih ur“ je na Dunaju v Dunajskem krožku bral pisatelj Jan-ko Ferk. Pisatelja je predstavila mag. Neva Šlibar.

VIBA FILM je ustvaril vsakih
devet tednov en celovečerni
film

V zadnjih 33 mesecih je VIBA FILM v Ljubljani ustvaril 14 celovečernih slovenskih filmov. V pripravi je 15. celovečerni film z naslovom UMETNI RAJ. Viba film je bil na Festivalu jugoslovanskega kratkega filma v Beogradu producent z največjim številom prijavljenih kratkih filmov in se je dve leti zapored vračal z najvišjimi priznanji za animirani film. Tudi je Viba film prejel berlinskega Zlatega medveda. Za vsemi temi uspehi pa se skriva tudi kruta resničnost. Ta je v informacijah Viba filma opisana tako:

„A za vsem tem se skriva mnogo bolj kruta realnost. Bilo je to obdobje največje inflacije v povojni Jugoslaviji. To je bilo obdobje velikih in hudih omejitev, ki včasih niti niso bile logične in razumne, a bile sol Bil je to čas prepovedi uvoza, deviznih omejitev, kultura je bila skupaj z drugimi družbenimi dejavnostmi ocenjena (in pogosto ožigosana) kot poraba, ne kot ustvarjalna panoga. Ko se je tu in tam morda še našel kak dinar, s katerim bi morda uvozili kak del opreme, je bil uvoz prepovedan, ko je bila prepoved uvoza odpravljena, denarja ni bilo več. Pred kratkim je en znan filmski delavec javno vprašal, kako to, da smo popravili stranišča, kupili nekaj pisalnih miz in uredili pisarne filmskih ekip ter montaže, nismo pa kupili kamere. Odgovor je preprost: kamere so iz uvoza in drage, za njih sta veljali dve omejitvi: prepoved uvoza pa še omejitev deviz za kulturo. Pisalno mizo in WC školjko pa lahko kupiš brez omejitev. Torej smo v tem času obnovili prostore filmskih ekip, montaž, delno tonskega studija, obnovili smo telefonske napeljave in po dolgih desetletjih smo se lotili ateljeja v Piranu.“

18. grafični bienale v Ljubljani

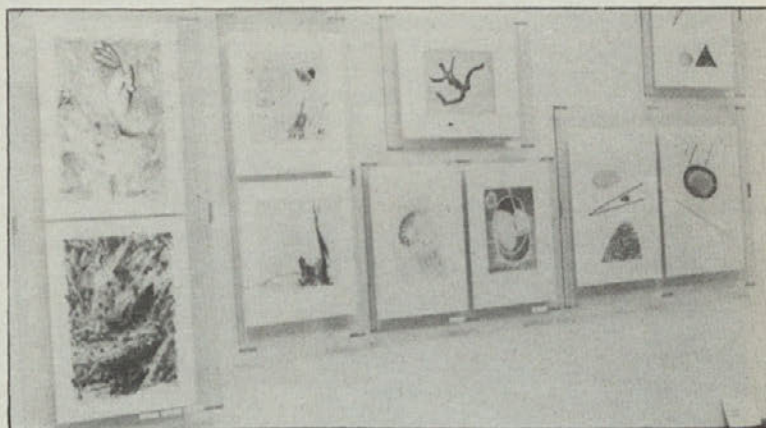
Odraz družbene pestrosti

Do 30. septembra je Moderna galerija v Ljubljani razstavni prostor 18. mednarodnega grafičnega bienala in v središču pozornosti in zanimanja za svetovno grafično umetnost oz. njen razvoj.

Že bežen, tako rekoč sprehajalni ogled razstave pokaže, kako različen (predvsem kakovostno) in dramatičen (kar zadeva vsebino in njeno sporočilo) razvoj je v svetovnem merilu doživela grafična umetnost. Ta vtis pa se pri daljšem ogledu seveda krepko stopnjuje.

Ljubljanski bienale, ki zajema celotno razpoložljivo prostorsko ponudbo v pritličju in v kletnih prostorih Moderne galerije, je lep primer tega, da se umetnost ne more odtegniti družbenim in političnim razvojem in danostim oz. da je lahko tudi glasnik nekega sistema.

Med glavne vsebine razstavljenih del sodita prav ekologija in kritičen odnos do družbe in njenega, tudi političnega, razvoja. Ta družbena komponenta je prav krepko zaznavna pri vzhodnoevropskih delih, predvsem so to

Avstrijski delež z Atterseeem (levo) in Inge Vavro

sovjetski, madžarski in poljski prispevki, ki jim seveda ne manjka močne ekološke primesi; središčna pa je ekološka tematika v delih iz visokoindustrializiranih držav. Izredno nazoren primer grafike, ki odgovarja ideološko propagandni liniji države, je albanski prispevek, ki je še do cela ujet v socialistični realizem. V prispevkih številnih držav pa so prikazani motivi ljudske umetnosti. Zelo odmeven je av-

strijski prispevek, ki se od ponesrečenega prejšnjega razlikuje po sodelujočih umetnikih (med drugim Attersee in Inge Vavra) in po številčnosti razstavljenih del. Za to je treba pohvaliti Inge Vavro, ki je avstrijski del imela na skrbi — in je to nalogo dobro opravila.

Letošnji bienale je res dober prerez skozi svetovno grafično umetnost, z mnogimi vrhunskimi prispevki. Ogled priporočamo.

Franc Wakounig

Marianne Bähr in Cene Avguštin se veselita razstave

Odmev sveškega slikarskega tedna

V galerijskih prostorih Prešernove hiše v Kranju je od petka, 22. junija, naprej odprta razstava slik celovške slikarke Marianne Bähr. Razstavo je odprl kustos gorenjskega muzeja dr. Cene Avguštin in posebej naglasil pomen prijateljskega sodelovanja in človeških stikov med umetniki različnih dežel, kultur in narodov.

Marianne Bähr razstavlja slike, iz katerih vejeta velika sla in želja po svobodi, odprtosti in zblíževanju med ljudmi, obenem pa kažejo na puščobo okostenelosti in ozkosti, ki človeka odbijata in tlačita. To dvojno izpoved umetnica doseže z barvnimi efekti in s strogo potegnjenimi črtami. Ta prijateljska razstava pa je tako rekoč otrok sveškega slikarskega tedna: pred dvema letoma sta na njem sodelovala in se pobliže spoznala razstavljalajoča umetnica Marianne Bähr in Kranjčan Karel Kuhar. Oba sta v razgovoru z Našim tednikom posebej omenila pomen sveškega slikarskega tedna za to razstavo in si želela še več podobnih razstav v tem prostoru. Razstava v Prešernovi hiši je odprta do 16. julija 1989.

Franc Wakounig

Umrl je
prof. Anton Dermota

Na Dunaju je v 80. letu starosti umrl eden najbolj znanih opernih pevcev, prof. Anton Dermota. Prof. Dermota je bil eden izmed tistih Slovencev, ki so se zaradi svoje izrednega talenta uveljavili v velikem svetu. Prof. Dermota je bil že kot mlad fant organist na Bledu, kmalu pa je vstopil v ljubljanski operni zbor. Poleg tega je študiral na tamkajšnjem državnem konservatoriju. Ko je po štirih letih dosegel diplomu, v Ljubljani ni bilo več možnosti za nadaljnji glasbeni študij, zato je šel na Dunaj. Že po dveh letih študija na Dunaju so ga angažirali v Dunajski operi; član te opere je bil do zadnjega. V dunajski operi je pel v svoji dolgi in nadvse uspešni karieri kakih 75 vlog. Slovel je predvsem kot interpret Mozartovih oper. Med temi je največkrat pel arije iz Cosi fan tutte, Don Giovanni in Čarobne piščali. Koroškim Slovincem se je prof. Dermota v zadnjih letih predstavil z nepozabnim večerom v Domu v Tinjah in v pogovoru z vseslovensko revijo Celovški Zvon (marec 1986/10).

Sakralno glasbo bo treba bolj gojiti

MePZ Danica bo pela Schubertovo mašo

Mešani pevski zbor SPD „Danica“ bo v nedeljo, 2. julija, ob 10. uri izvajal v farni cerkvi v Šentprimožu znano Schubertovo mašo v G za zbor, orkester in soliste. Sodelovali bojo, kar je nemala senzacija, solisti Slovenske filharmonije.

Za to mašo se je Danica odločila po besedah mladega zborovodje mag. Stanka Polzerja zato, ker je važno, da na zborovskem področju ubiramo in iščemo nove poti in izzive, ker bomo edinole tako dvigali pevsko in splošno kulturno raven. Prav sakralno glasbo pa smo koroški Slovenci, čeprav zato ni sploh nobenega vzroka, krepko zane-marjali in poleg cerkvenih zborov je bil svetla izjema mešani pevski zbor „Gallus“. „Ko sem pevce seznanil z načrtom koncertantne izvedbe Schubertove latinske maše v G-duru, so mlajši bili zelo navdušeni, starejši pa so se počasneje ogreli zanj, a danes, in to bi rad posebej poudaril, danes vsi pevci stoodstotno zagovarjajo ta koncert, kar med drugim nazorno potrjuje tudi nadvse dobra udeležba pri vajah.“

Z vajami je zbor pričel meseca februarja in prvotno naj bi mašo izvajal že začetek aprila. To pa ni šlo, kajti smrt priljubljenega župnika Franca Krištofa in številni vmesni nastopi zbora ter vaje za igro so ta termin kmalu onemogočili. Glavni vzrok za prestavitev na 2. julij pa je bila

Mladi zborovodja Stanko Polzer ubira z Danico nova pota

Andreja Močilnik

razpoložljivost instrumentalistov slovenske filharmonije: ta nedelja je bila eden od redkih možnih terminov, prej sploh ne bi šlo. In kdo bi se že odrekal tako izredni možnosti sodelovanja in nastopanja s slovenskimi filharmoniki?

Prvotno Stanko Polzer sploh ni mislil na sodelovanje mojstrskih

glasbenikov iz Ljubljane. Nameraval je vključiti instrumentaliste iz naših krajev, to je tiste, ki obiskujejo Glasbeno šolo ali deželni konservatorij. To zamisel pa je moral kaj kmalu ovreči, ker ima Glasbena šola še premalo dijakov, ki se učijo na godala oz. ki bi bili že sposobni za tako zahteven part kakor je Schubertova maša, člani deželnega konservatorija pa so bili že drugod zadolženi. Odločiti se je bilo treba za drugo rešitev.

Obrnil se je v Ljubljani na svoje znanec in prof. Mirko Cuderman, med drugim tudi vodja zbora Consortium musicum in priznana osebnost v slovenskem glasbenem življenju, je bil takoj pripravljen posredovati instrumentaliste slovenske filharmonije. „To,“ tako Stanko Polzer, „je za nas veliko priznanje, ker slovenska filharmonija sodi v sam evropski oz. svetovni vrh. Nadvse

smo veseli, da smemo z njimi sodelovati in zaupanja, ki smo ga deležni, ne bomo razočarali“. Solo pevce je zborovodja dobil med kolegi na glasbeni visoki šoli v Gradcu, eden pa obiskuje koroški deželni konservatorij.

Solo pevci so: **Mika Kaiyama**, sopranistka, rojena v Tokiju, kjer je obiskovala mojstrski razred za solopetje na glasbeni visoki šoli. Od jeseni 1988 študij glasbe v Gradcu pri prof. Loiblu; ima že več mednarodnih nastopov. **Gerd Kenda**, basist, baritonist, Šentjakobčan, na glasbeni visoki šoli v Gradcu poučuje solopetje, zadnja leta pa se je mednarodno (Nemčija, Jugoslavija, Japonska, Avstrija) uveljavil kot pevec oratorijev. **Hanzej Muchar**, tenorist, doma v Račičah pri Šentpetru na Vašinjah, študira na celovškem konservatoriju solopetje pri prof. Gerlinde Simon-Dietrich, že več nastopov, med drugim z zborom Gallus.

Vaje, tako zborovodja in pevci, so bile zelo intenzivne in korepetitorja sta bila Hanzi in Marija Kežar. V veliko podporo pa je bila klavirska spremljava Andreje Močilnik, ki je igrala orkestralni part in tako posredovala globalni glasbeni občutek.

Franz Schubert je skomponiral več maš, maša v G-duru pa sodi med najbolj peče. Sploh so njegove maše zelo lirične, kar pa sploh ne pomeni, da bi bile enostavne. Od pevcev, predvsem pa od amaterjev, kar Daničani so, taka maša zahteva ves angažma in vso predanost. Tega se pevci in zborovodja od vsega začetka zavedajo in temu primerno resne so bile priprave na mašo. Zbor bo pel Kyrie, Glorio, Sanctus, Benedictus in Agnus Dei, vmes pa slovensko cerkveno literaturo.

Galerija Rožek — popoldneva s Hansom Staudacherjem

„To je danes naš dan, dan naše skupnosti, ki smo jo postavili na noge, to je dan srečanja z ljudmi ob Dravi, ki jih imam rad“ — tako je znani slikar Hans Staudacher glasno razmišljal o srečanju, ki ga je konec minulega tedna posebej zanj priredila galerija Rožek. Taka in podobna srečanja z umetniki so sestavni del „politike“ rožeške galerije in reči je treba, da njih priljubljenost in odmevnost iz leta v leto rasteta. Srečanje s Hansom Staudacherjem je bilo v soboto, 24., in v nedeljo, 25. junija popoldne. Ni ga bilo težko navdušiti za to zamisel, ampak dobiti ga, to je bilo neprimerno teže.

Saj Staudacher je znan po tem, da išče stik z opazovalcem, gledalcem, da ga nagovori in povabi k sodelovanju ali pa vsej na klepet. Medtem ko obiskovalca vplete v

pomenek, šviga pred nastajajočo sliko sem ter tja, potegne s čopičem črto tu in zlije ali pa skida barvo tam, da se kar pcedi po platnu, potem za hip obstoji, se umiri in se v naslednjem trenutku ponovno spoprime z barvo, čopičem in platnom. V tem vrtincu nastajajo dela, ki sodijo v sam vrh avstrijske oz. evropske sodobne likovne ustvarjalnosti in ki krepijo sloves današnje avstrijske slikarske šole.

Staudacherja sploh ne moti, če ga med delom obdajajo ljudje. V soboto in nedeljo se je pa prav vzorno ravnal po pravilu, da je potrpežljivost božja mast in je na vprašanja odgovarjal izčrpn, pa čeprav so se ponavljala.

Tako je doprinesel velik delež, da je srečanje z njim bilo tako prijetno.

Sam je v pogovoru z Našim tednikom menil, da je spontanost del njegove osebnosti in da slika agresivno, a poetično.

Bil je med prvimi, ki so sodelovali na sveškem slikarskem tednu in mu vtisnili svoj pečat. Letos se ga na žalost ne bo mogel udeležiti, pripravlja veliko retrospektivno razstavo, ki bo okoli božiča odprta v deželni galeriji.

Med številnimi gosti, ki so prišli v Rožek, sta bila tudi slikar Valentin Oman in pisatelj Janko Ferk. Okvir za uspelo srečanje pa sta nudila svojstven ambient galerije same in velika gostoljubnost družine Šikoronja.

V torek, 27. junija, pa je bila v galeriji Schnitzer v Celovcu odprta razstava Staudacherjevih del.

Franc Wakounig

Franc Wakounig

Znamenita knjiga, pravzaprav zbirka pridig za govorniško šolanje slovenske duhovščine, je življenjsko delo kapucinskega patra, pridigarja Rogerija Ljubljanskega, s pravim imenom Mihael Kramer. O njegovem življenju vemo bore malo, nekaj več je o njem pisal v Slovenskem biografskem leksikonu, pokojni prof. dr. Mirko Rupel, nepozabni slovenski jezikoslovec in literarni zgodovinar. V ostalih naših leksikalnih delih in enciklopedijah je za celovit opis Rogerijevega življenja in dela le nekaj skopih podatkov, ki piscu ne zadostujejo, da bi bralcem NT predstavil velikega slovenskega rodoljuba v vsej njegovi veličini. Pa vendar je uspel zbrati o Rogeriju nekaj zanimivih podatkov.

Pisal za življenja, cenjen po smrti

Pater Rogerij Ljubljanski, ali krajše pater Rogerius, se je kot Mihael Kramer, rodil leta 1667 v Ljubljani, kjer je sklenil tudi svojo življenjsko pot, 20. avgusta 1728, v starosti 61 let. Po šolanju se je odločil za samostansko življenje med redovniki-kapucini, ki so se v 17. stoletju (kapucinski samostan v Celovcu je bil ustanovljen leta 1646) odlikovali kot goreči pridigarji, pospeševali so zakramentalno življenje in češčenje Matere božje. Z vso ljubeznijo so gojili ljudske pobožnosti in so bili sploh zelo blizu preprostemu ljudstvu svojega časa. Pospeševali so pasijonske igre, ki so pritegnile mnogo ljudi. Znan je Škofjeloški pasijon v slovenščini iz leta 1721.

Slovenski kapucini — med njimi je bil kajpak najbolj vnet in goreč za slovensko govornico pater Rogerij — so slovenskim duhovnikom oskrbeli prve pridigarske priročnike ter druge knjige. Najbolj znan kapucinski pridigar je bil Janez Svetokriški z znamenito zbirko svojih pridig v slovenskem jeziku, pater Hipolit iz Novega mesta pa je sestavil latinsko-nemško-slovenski besednjak. Prvi je prevedel v slovenščino Kempčanovo Hojo za Kristusom in pripravil tretjo izdajo Evangelijev in listov. Svetokriškemu in Hipolitu je v dvajsetih letih 18. stoletja sledil pater Rogerij. Nekaj let pred svojo prezgodnjo smrtjo, je pripravil za natis dve knjigi svetniških pridig *Palmarium empyreum*, ki jih je govoril vernikom malone dve desetletji,

Ob dragoceni knjižni pridobitvi Mohorjeve

Palmarium dobrega, starega (ne)znanca Rogerija

Oba naša osrednja tednika — NT in Nedelja — sta sredi majnika razveselila svoje bralce z novico, da je Mohorjeva družba v Celovcu nabavila v okviru razprodaje arhiva tiskarne Kleinmayr, prvo v slovenščini tiskano knjigo na Koroškem. Z dragoceno pridobitvijo Mohorjeve je po dolgih letih naposled prišla v prave,

*slovenske roke, knjiga neprecenljive vrednosti, sicer daljšim, a zato toliko bolj zanimivim in privlačnim naslovom — *Palmarium empyreum, seu Conciones CXXVI de Sanctis totius anni, ali med slovenskimi literarnimi zgodovinarji, kratko imenovana — *Palmarium empyreum.***

med leti 1709 in 1728. Izšle so šele po njegovi smrti; prva knjiga leta 1731 pri založbi Kleinmayr v Celovcu, druga 1743 v Ljubljani. Skratka, prizadevno je pisal za življenja, s svojo zbirko pridig pa je postal upoštevan in predvsem spoštovan šele po smrti. Tako lahko patra Rogerija označimo za našega dobrega, starega (ne)znanca, kajti nanj smo v stoletju, v katerem živimo (in še veliko poprej!) povsem pozabili, še huje, prezrli smo njegovo pomembno življenjsko delo in delež k zgodovini starejšega slovenskega slovstva.

Otipljivih dokazov za to trditve je več: pozabili smo celo na okrogle obletnice pomembnih mejnikov v Rogerijevem življenju in delu. Že leta 1981 je minilo 250 let od celovškega izida njegove prve knjige *Palmarium empyreum*, pred dvema letoma 320 let od Rogerijevega rojstva, lani pa 260 let od njegove smrti.

Zgodbo pripoveduje in duhovno razlaga

Po ocenah literarnih zgodovinarjev so Rogerijeve pridige sistematično zgrajene, za napovedjo teme imajo tri dele. Zgodbo kapucinski pater pripoveduje in duhovno razlaga. Slog Rogerijevih pridig je baročno razkošen, kar buhti, čeprav le sem in tja, od preobila besed, simbole in prisposode kopiči brezosebno, zglede in dokaze je posnemal po drugih pridigarskih priročnikih. Posebno pozornost zaslužijo slovenski verzi na začetku pridig, nekaj jih je vključenih tudi v besedilo. Rogerij je imel smisel za rimo in naravni besedni poudarek, veliko manj pa za jezikovna

pravila, ki jih ni dosledno upošteval pri knjižnem oblikovanju svojih pridig.

V knjigi Valvasor in sodobniki, ki jo je 1976 izdala Mladinska knjiga v Ljubljani v zbirki Naša beseda (izbral in uredil dr. Jože Pogačnik), je s pripovedno prozo in pesništvo predstavljenih kar šestnajst Valvasorjevih in Rogerijevih sodobnikov. Prav je, da se spomnimo vseh po vrsti, kakor jih srečamo v Valvasorjevem izbranem delu. Poleg nekaterih Rogerijevih pridig, najdemo v Pogačnikovem izboru dela Erazma Franciscija, Matije Kastelca, Žige Žigona, Janeza Strnišarja, Janeza Gregorja Dolničarja, Franca Mihe Pagglovca, Jerneja Basarja, Jacobusa Gallusa Carniolusa, Anonymusa I., II. in III. Jožefa Zizenčelija (Franca Siezenheima), Jurija Žigo Pogačnika, Romualda (Lovrenca Marušiča), Ahacija Stržinarja in Maksimilijana Redeskinija. Na drugi strani, našim bralcem bržkone ni znano, da je znani slovenski pisatelj, dramatik in pesnik, Ivan Pregelj (27. oktober 1883, Sv. Lucija, današnji Most na Soči —

21. januarja 1961, Ljubljana), na dunajski germanistiki in slavistiki promoviral s tezo o jeziku v delu *Palmarium empyreum* Rogerija Ljubljanskega (P. Rogerius Labacensis: *Palmarium empyreum*, VBV 1910).

Iskanje, razmišljanje, delo . . .

Tako kot življenje mnogih kapucinov, je bilo tudi Rogerijevo zaznamovano z nenehnimi iskanji, razmišljanjem in duhovnim delom, s trpljenjem in radostjo, z nemirom in ustvarjalnostjo. Vsega tega se zavemo šele, ko življenja ni več. Nemo zremo predse in obujamo spomine na dela naših slavnih mož. Za vse moramo pobrskati po orumenelih arhivskih zapiskih; velikokrat so viri zelo skopi ali jih sploh ni. Na našo srečo to ne velja za iskanje drobcov iz življenja in dela slovitega kapucinskega pridigarja, patra Rogerija. Avtor dela *Palmarium empyreum*, katerega lastnik je zdaj naša Mohorjeva družba, je živel in pridigal v prepričanju: „Lahko traja vse življenje, da se človeku naposled odprejo oči . . .“ Rogerij je bil prepričan, da je dovolj že trenutek, da vidi in sliši okrog sebe, sliši za resnične, nepohujšljive zgodbe, ki so s svojimi nauki zanimive tudi za preproste ljudi.

Zgodbe patra Rogerija niso niti skrivnostne niti preveč pretresljive, ravno nasprotno — vsakomur so razumljive in osebno iskrene. In ker niso polne nasprotij, hitro razkrivajo bistvo svojega namena. Kdor je pripravljen prisluhniti in pogledati tisto, kar se morda skriva za nekaterimi besedami, bo v Rogerijevih pridigah odkril resnico, ki ga bo docela prevzela in navdušila.

Odgovor: letošnja akademija in tisoči maturant

Po resnici povedano, se mi niti ne zdi vredno počekati papirja niti zapravljati časa zavoljo puhlega pisma bralcev. To je eno. Drugo pa je, da doslej zaradi angažiranega dela na gimnaziji nisem utegnil odgovoriti na kup dvomljivih trditev. Ne gre mi za to, da bi se pred anonimnim piscem, pred nekom, ki v svoji bojazljivosti in v svojem strahopetnosti skriva svoj obraz ter v potuhnjenost vlačil še „kritične“ maturante (ki si jih tudi letos lahko zaštel na eni roki in pri katerih močno dvomim o kritični solidarnosti s Teboj!) opravičeval in zagovarjal svoje delo, pač pa mi gre za to, da bo dobil bralec nt, ki ni bil na letošnji akademiji, pravo sliko.

Nikdar v življenju še nisem videl tekmeča, ki bi svojo zmago praznoval, preden jo je dobil. Zato bi taktično tudi slabo kazalo, počastiti tisočega maturanta, preden je matura srečno potekla. Navsezadnje je treba pripomniti, da bi se letošnjega jubileja najbolj morali veseliti dijaki. Kje si bil, ko bi bilo treba praznovati? Označuješ odrsko sliko kot primitivno. Zelo mi je žal, da mi ni uspelo Ti privzgojiti — kar pa seveda ni izključno moja krivda — toliko kreativnosti, da bi razumel v umetnosti tudi simbolizme.

Smilijo se mi tisti dijaki, ki v obdobju računalnikov ne razumejo modernih znakov, jedrnatih informacij v obliki piktogramov. Prvotno je bila odrska slika načrtovana popolnoma drugače; geslo, katerega verjetno na vabilih, programskih listih in v časopisih nisi utegnil prebrati, je zahtevalo logično tudi spremembo slike.

Po Tvojih opisih bi morala po petih

minutah zbežati vsaj polovica polnozasedene dvorane. Gledalci in poslušalci pa so, kolikor sem z lastnimi očmi lahko videl, pridno ostali na svojih sedežih in na balkonu do zadnje programske točke.

Da ne bom predolg: stari šolski emblemi, dozoreli klas naj bi predstavljal enico (1), krog (v našem primeru so bili kar trije) velja v umetnosti, filozofiji in matematiki nekaj popolnega, v sebi zaključenega in uravnoteženega. V tem smislu je nastala tudi slika. Menda mi ne boš zameril, če Ti razložim, da je šlo za števillo tisoč.

Sporod za akademijo nastaja skozi vse šolsko leto, kar Ti je morda manj znano. Situacija pa včasih zahteva, da moramo kak prispevek črtati in ga nadomestiti z drugim. Nepredvidene tehnične okoliščine pa prispevajo nešteto krat tudi svoje. Ker vemo, da bi se vsak dan iste hrane kmalu nadjeli, skušamo ustvariti vsako leto nekoliko drugačen program z drugačno vsebino. Težko je vsem ustreči.

Skušaš ugoditi enemu, se bo že oglašil drugi; tretji grozi, da ga ne bo več naslednje leto, če ne bo dovolj slovenskih narodnih pesmi, četrti grozi, da zaradi sodobne glasbe nima več namena kupiti zase in za svojce vstopnice. So najprej nekateri tarnali, da je vse predolgo, smo skrajšali oz. napravili potek prireditve brez pavze. Takoj so planili na plan kritiki, ki so terjali „nujni odmor“; pa naredi 900 poslušalcev in gledalcev prav.

Akademija je imela in ima smisel, da pokažejo učenci svojim staršem

PISMA BRALCEV

in z gimnazijo povezanim, kaj so sposobni in kaj so se med letom, deloma tudi v svojem prostem času, naučili. In na to smo lahko ponosni. Navedi mi samo eno srednjo šolo na Koroškem, ki bi imela tako dejavnost, četudi morda zmeraj z istimi učenci, kot jo ima naša! Ne boš je našel. Če bi se naši ljudje širom naše dežele tega ne zavedali, ne bi bili na akademiji vsi stoli zasedeni.

Radi sprejmemo konstruktivno kritiko, ker tudi sami nismo brez napak. Odklanjamo pa destruktivno kritiko in kritikaste, ki imajo toliko časa, da lahko gledajo drugim na prste. Pa še k Tvoji zadnji, sicer že nekoliko obrabljeni in stereotipni zahtevi nekaj besed: srednje šole imajo poverjene gotove naloge, ki so zapisane v osnovnih načelih za gimnazije. Vzeti jih boš moral v roke! Gorje nam, če bi po Tvoji zahtevi vzgajali na Koroškem vse srednje šole. Celica za kulturno, politično in narodno zavest je še zmeraj družina. Vsaj jaz sem v tem smislu doraščal in bil vzgojen. Za naslednjo akademijo, ki naj bi bila nekoliko „bolj pestra in manj šibka“, iščemo ustvarjalnih delavcev; beli si glavo, kajti pred prvo pripravljajno sejo bom potrkal na Tvoja vrata in Te pozval k delu. Najkasneje takrat pa boš moral sneti tudi svojo krinko.

Franc Krištof
likovni vzgojitelj na slov. gimnaziji

O vašem TV-teleksu

Zelo rad in z velikim zanimanjem sem doslej prebiral prispevke P. A.

v vašem TV-teleksu. Prispevki so bili izredno duhoviti, manjkalo pa tudi ni potrebne kritike ali pa pohvale za naše nove slovenske televizijske oddaje. Ta rubrika gotovo zanima mnogo ljudi, zato si v imenu mnogih bralcev želim, da bi vaš P. A. v tej obliki in tako duhovito tudi v bodoče ocejeval naš „novi“ medij.

Andrej Hafner

Gradec: odlično četrto mesto za NK Turbošvasaparat

Z veseljem Vam lahko sporočamo, da je Klub slovenskih študentov in študentk v Gradcu v obliki nogometnega kluba TURBOŠVASAPARAT na letošnjem graškem visokoškolskem nogometnem prvenstvu osvojil odlično četrto mesto. Na prvenstvu je nastopilo šestnajst moštev in nam k temu velikemu uspehu, dragi bralci in bralke, lahko samo še čestitate. Kljub verbalnim in fizičnim napadom naših nasprotnikov smo igrali borbeno, trdo, vendar vedno pravično.

Za naslednje leto iščemo dobrotnike in ljubitelje NK TURBOŠVASAPARAT-a, kupili bi radi nove drese. Sprejaj na majicah bi stalo seveda Vaše ime (ime tistega, ki bi nam plačal drese) in zadaj na hlačah bi stalo ime našega nogometnega in študentskega kluba. Za vse druge interese in inserente bi bilo še malo prostora na nogavicah in za neustrašene še na sprednji strani hlači! Tako lahko podprete najboljšo študentsko nogometno moštvo koroških Slovencev. V naprej se Vam zahvaljujemo...

za NK TURBOŠVASAPARAT
in KSSŠG -REP-

„Veneti“ v slovenski izdaji

V hotelu Union v Ljubljani so sredi junija predstavili slovensko izdajo knjige „Veneti, naši davni predniki“, ki je lansko leto izšla na Dunaju v nemški izdaji, še prej pa je njena vsebina v raznih člankih povzročala dolge polemike med kritiki in zagovorniki teorije, da je korenine Slovencev treba iskati v predzgodovinskem narodu Venetov, ki je bil praslovanski.

Pred številnim občinstvom v prepolni dvorani je najprej izdajatelj knjige Ivan Tomažič, za Editiones Veneti, imel uvodno besedo in prikazal pomen tega dela, s katerim se Slovenci uvrščajo med zgodovinske narode. Ivan Tomažič je tudi avtor tretjega dela knjige, v katerem so zbrani razni ugovori in komentarji, ob katerih je ustrezno pojasnil stališča zagovornikov venetske teorije.

Zatem je nastopil akademski pevski zbor „Vinko Vodopivec“ iz Primorske in zapel nekaj izbranih slovenskih pesmi, med temi po eno tudi iz Rezije in od Zile, tako da je bil s tem poudarjen pomen celote slovenskega narodnega in kulturnega prostora. Ob zaključni Zdravici je vsa dvorana samodejno vstala in izpričala svoje spoštovanje do slovenske himne.

Po petju je nastopil Matej Bor in orisal pomen svojega prispevka v knjigi, v katerem je na podlagi slovanskih jezikov razrešil številne venetske napise iz znamenite kulture Este v današnji Benečiji. Za njim pa je podal svoje misli še Joško Šavli, ki je v svojem delu knjige obdelal predvsem predzgodovinska slovenska imena v Evropi in zgodovinski razvoj ljudstva Venetov od tisoč let pr. Kr. naprej.

Knjiga je še obširnejša od nemške izdaje, obogatena z novimi sestavki, med katerimi je vidnejši tisti o državnosti Karantanije z naslovom „institutio Sclavenica“. Nova knjiga pomeni nedvomno pomemben korak v iskanju slovenske identitete.

Jože Šavli, Gorica

Trije „pristni“ Dunajčani na vrtu Mohorjeve. Z leve Robert Schindel, Milo Dor in Pavel Kohout. Pozdrav pisatelj je veljal predvsem kor. Slovencem.

Močan kulturni akcent, ki obvezuje

Sicer je že nekaj dni od tega, ko sta Mohorjeva založba in Krščanska kulturna zveza priredili literarno branje na vrtu Mohorjeve v Celovcu. Odmev je bil precejšen. Nad 200 poslušalcev se je zbralo, da prisluhnejo literarnemu sporočilu treh „pristnih“ Dunajčanov. Bili so to Pavel Kohout, Milo Dor in Robert Schindel. Četrti in soinicator tega večera György Sebestyen je zbolel in poslal besede v pozdrav temu večeru. Da gre tu za pristne Dunajčane pod narekovajem, je bilo vsakomur jasno, saj niti eden od teh ni pristen Dunajčan. Vsi pišejo in objavljajo sicer v nemščini, vendar niso pripadniki nemškega naroda.

Zgubljeni besede o prebranem na tem večeru je na tem mestu gotovo nesmiselno. Treba pa je reči, da se je ta prireditve, tako Franc Kattinig, želela vključiti v prireditve Tedna srečanja v Celovcu. Udeležba je dokazala, da je zanimanje za taka branja veliko; Mohorjeva založba in Krščanska kulturna zveza pa sta dokazali, da sta zmogni močnega kulturnega akcenta. Škoda bi bilo samo, če bi takšen akcent izzvenel v enkratni takšni prireditvi, ki je bila deležna velikega zanimanja tudi s strani časopisov in televizije. Pravo domačnost pa je prireditvi vdahnili domači mošt in kruhki z zaseko. „4 J“ so za sklep te nekoliko predolge prireditve tudi doprinesli svoje. Nakazali so namreč dvojnost mišljenja nekaterih oseb na Koroškem.

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U

PETEK, 30. junija
Kulturno glasbena: čtivo za dopust — nove knjige bodo predstavili nastavljenici obeh slovenskih knjigarn v Celovcu, nastavljenici Mohorjeve in Drave.

SOBOTA, 1. julija
Duhovni nagovor (K. Srienc). Voščila (D. Urschitz)

NEDELJA, 2. julija
„Misli, mnenja in spomini“ — 1030. maturant Slovenske gimnazije.

PONED., 3. julija
„Nezadostno“ — starši, profesorji in dijaki reagirajo na negativno oceno/študijska diskusija z odprtim mikrofonom/vodi Mirko Bogataj

TOREK, 4. julija
Oddaja za otroke: Herman Germ: Otroci enega sonca/pravljica — Pepelka

SREDA, 5. julija
Glasbena središča
Večerna: Klopčič: „Berg viol. koncert, popevke

ČETRTEK, 6. julija
Rož — Podjuna — Zilja.

Radijska oddaja 2. 7. (nedelja)

Tisoča dijakinja je letos opravila maturano na Slovenski gimnaziji — jubilej, ki so ga dijaki, profesorji in starši slovensko obhajali na letošnji šolski akademiji. To pa z zahtevnimi besedami Ivana Cankarja „Bodi klas na polju, roža na travniku in javor v gozdu“. V okviru oddaje „Misli, mnenja in spomini“ smo se pogovarjali z nekaterimi absolventi in absolventkami gimnazije (od prvih maturantov do letošnjih absolventov), ampak tudi z bivšim in sedanjim ravnateljem, o njihovem osebnem odnosu do gimnazijskih let in tudi o tem, koliko je Slovenski gimnaziji uspelo zadostiti visokim idealom, ki si jih je zastavila sama, in ki jih je sprejel oče Slovenske gimnazije, dr. Tischler, ob ustanovitvi šole, leta 1957, v prosvetnem ministrstvu na Dunaju: „Naredite kvalitetno šolo in vzgojite dijake v dobre Slovence in dobre Avstrijce!“ Oddaja je pripravila Mira Grötschnig-Einpieler.

NA TELEVIZIJI

Dober dan, Koroška!
(2. julija 1989, FS 2, 13.00)

O otroškem dnevu na Bistrici na Zilji
Srečanje planincev s prostora Alpe-Jadran v Železni Kapli

10 let kulturni dom na Radišah

Trije pristi Dunajčani

Literarno branje na vrtu Mohorjeve v Celovcu

Antifašistično srečanje pri Peršmanu

Deželni arhiv

Nadaljevanje serije. Tokrat: koroški slovenski bukvniki

PRIREDITVE

DOBRLA VAS

**SENCE
SCHATTEN**

drama po motivu igre KAJN

Gostuje: SPD „Dobrač“ Brnca

Kraj: Samostan Dobrla vas

Čas: sobota, 8. julija, ob 21. uri

Pokroviteljstvo: dr. Hilde Hawlicek

BEKŠTANJ

KONCERT — PONIŽANI IN
RAZZALJENI

Čas: petek, 30. junija 1989, ob 21. uri

Kraj: Grajska arena Bekštanj

Nastop: Mešani pevski zbor „Rož“

Pri slabem vremenu bo koncert v grajskem šotoru

ŠENTPRIMOŽ

SCHUBERTOVA MAŠA V G-DURU

za zbor, soliste in orkester

Čas: nedelja, 2. julija 1989, ob 10. uri

Kraj: farna cerkev v Šentprimožu

Prireditelj: SPD „Danica“ v Šentprimožu

CELOVEC

NASILJE V MEDIJAH —
VPLIV NA VZGOJO

Predavatelj: prof. dr. Erwin Ringel

Kraj: Koncertna hiša v Celovcu

Čas: v ponedeljek, 10. julija 1989, ob 10. uri

CELOVEC

KLEŠČE — odprta uredniška seja in podelitev nagrad

Čas: petek, 30. junija 1989, ob 20.30

Kraj: v kulturni taberni „Pri Joklnu“

Prireditelj: iniciativna skupina „Slovenščina, moj jezik“

NONČA VAS

KRESOVANJE

Čas: torek, 4. julij 1989, ob 20.30

Kraj: pri Naveršniku pri Nonči vasi

Prireditelj: Podeželska mladina Podjuna

Pavel Kohout pred kamero za „Dober dan, Koroška“. V tokratnem slovenskem televizijskem magazinu avstrijske televizije, bo eden izmed prispevkov tudi branje treh „pristnih Dunajčanov“ na vrtu Mohorjeve v Celovcu. Na povabilo Mohorjeve založbe so brali Pavel Kohout, Milo Dor in Robert Schindel. Na fotografiji vidite z leve pisatelja Pavla Kohouta, Ingmarja Lindnerja (asistenta kamere v firmi MKS), Marjana Velika (ORF slovenski oddelek) in snemalca Ivana Klariča (sodelavca filmske firme MKS v Celovcu).

V SOBOTO,
ANI SAMSTAG,
1. 7. 1989, 20.30
KEL vabi na
LÄDT EIN ZUM OPEN-AIR za Glasbena šola
für die Musikschule

IGRAJO / ES SPIELEN
Novi fosili

4. mesto na „Eurovision-Song Contest“ leta 1987
4. Platz am „Eurovision-Song Contest“ 1987 mit dem Lied „I wanna dance“
in Azerbajdžanski skupini
Slovenske slovenske slovenske
Gruppe

PRI GOSTILNI / BEIM GASTHAUS
ŠOŠTAR

Glohasnica / Glohasnitz

BILČOVŠ

KULTURNI VEČER

Čas: sobota, 8. julija, ob 20. uri

Kraj: gostilna Miklavž v Bilčovsu

Prireditelj: SPD „Bilka“ v Bilčovsu

Po kulturnem večeru bo za ples igral ansambel „MELOS“

OBIRSKO

KEGLJARSKI TURNIR

Čas: petek, 30. junija, od 15. ure naprej

sobota, 1. julija, od 10. do 20. ure

nedelja, 2. julija, od 10. ure naprej

Kraj: pri Kovaču na Obirskem

Prireditelj: SPD „Valentin Polanšek“ na Obirskem

BISTRICA V ROŽU

SKLEPNA PRIREDITEV ODDELKOV

GLASBENE ŠOLE SVEČE IN ŠENTJANŽ

Čas: petek, 30. junija, ob 18.30

Kraj: v kinodvorani na Bistrici v Rožu

Prireditelj: SPD „Kočna“ in SPD v Šentjanžu

DOBRLA VAS

OBČNI ZBOR ZADRUGE DOBRLA VAS

Čas: nedelja, 9. julija, ob 9.30

Kraj: kulturni dom v Dobrli vasi

ŠENTJANŽ

Premiera igre
„DOBERNIK IN POŽIGALCI“ (Max Frisch)

Kraj: pri Tischlerju v Šentjanžu

Termini: sredi, 5. julija, ob 20. uri

četrek, 6. julija, ob 20. uri

sobota, 8. julija, ob 20. uri

Nastopajo: igralci Slovenskega prosvetnega društva Šentjanž

Režija: Peter Militarov

Prireditelj: SPD v Šentjanžu

Pozor, omejeno število vstopnic.

CELOVEC

Otvoritev razstave

GRAFIKA IZ AZERBAJDŽANA — Sovjetska zveza

Čas: četrek, 6. julija, ob 20.30

Kraj: kulturna taberna „Pri Joklnu“

Prireditelj: Kulturno društvo „Pri Joklnu“

ROŽEK

GALERIJA ROŽEK

Hans Staudacher, razstava. Dela bodo na ogled do 14. julija

CELOVEC

12. PODELITEV BRALNIH ZNAČK

Čas: ponedeljek, 3. julija, ob 19.30

Kraj: Mladinski dom SŠD, Mikschallee 4 v Celovcu

Prireditelj: SPZ, krajevna društva in Zvezna gimnazija za Slovence

Gostje: Kristina Brenkova, Jože Zupan, Vitan Mal, Ciril Zlobec in Andrej Kokot

CELOVEC

„PRVI AVSTRIJSKI EKSTREMISTIČNI POTOVALNI CIRKUS“

Čas: sobota, 1. julij, ob 16. uri

Kraj: Mladinski dom SŠD, Mikschallee 4, v Celovcu

Sodelujejo: Heino Fischer, Jörg-Martin-Wienauer, Robert Schindel, prof. Peter Gstettner, dr. Erik Adam in dr. Marjan Sturm. Za zaključek bo nastopila glasbena skupina „Szelkialto“ iz mesta Pecs (madžarske, hrvaške, srbske in pesmi drugih narodov).

ŠENTPRIMOŽ

KONCERT
VOICE COMPANY (A CAPELLA-VOCAL-ENSEMBLE)

Čas: petek, 7. julij, ob 20.30

Kraj: kulturni dom v Šentprimožu

Prireditelj: SPD „Danica“ v Šentprimožu

Strokovna šola za gospodarske poklice zavoda šolskih sester Šentpeter 25, 9184 Šentjakobu v Rožu, tel. 04253/343

Obvestilo

Po odloku Deželnega šolskega sveta je

SPREJEMNI IZPIT

za 1. razred 3-letne Strokovne šole za gospodarske poklice in za 1. razred 5-letne Višje šole za gospodarske poklice na Strokovni šoli za gospodarske poklice v Šentpetru pri Šentjakobu v Rožu

v sredo, 5. julija 89, ob 9.30.

Izpit bo trajal predvidoma do 12. ure.

Ker je na šoli še nekaj prostih mest, imajo možnost prijave tudi še tisti, ki so rok vpisovanja zamudili.

VODSTVO ŠOLE

**Modestov dom-Slomškov dom-
Provincialna**

prisrčno vabijo na praznovanje nove maše g. JANKA IVANČIČA, bivšega vzgojitelja. Novomašno slavje bo v **torek, 4. julija, ob 18. uri** v kapeli Modestovega doma v Celovcu. — Takoj po podelitvi novomašnega blagoslova bo **skupna agapa**. — Nato vas vse vabimo v dvorano, kjer bo **sklepna prireditve**, ki so jo ob zaključku šolskega leta pripravili dekleta in fantje iz omenjenih treh dijaških domov.

**IZOBRAŽEVALNO IN
ROMARSKO POTOVANJE:**

od ponedeljka, 24. julija, do ponedeljka, 31. julija 1989

**IZOBRAŽEVALNO POTOVANJE:
OGLED ROMANSKIH IN GOTSkih
STOLNIC V NEMČIJI**

Proga: Würzburg, Limburg, Koblenz, Ander, Maria Laach, Rheintal, Mainz, Bonn, Köln, Aachen, Worms, Speyer
Vodstvo: dr. Johann Sturm, rektor Jože Kopeinig

od petka, 25. avgusta, do petka, 1. septembra 1989

**IZOBRAŽEVALNO POTOVANJE V
RUSIJO**

od sobote, 23. septembra, do nedelje, 1. oktobra 1989

**ROMARSKO IN IZOBRAŽEVALNO
POTOVANJE V LURD, LA SALETTE
IN MARIJA EINSIEDELN**

SODALITAS

v soboto, 1. julija 1989
**ROMARSKO POTOVANJE NA SVETE
VIŠARJE**

Proga: Suha, Žvabek, Pliberk, Vogrče in Zgornje Libuče
Vodi: kaplan Peter Olip

od sobote, 7. julija, od 15. ure do nedelje, 8. julija, do 17. ure
**DNEVI IGRE, PETJA IN DUHOVNE
OBNOVE ZA MINISTRANTE**, od 8. do 10. leta

od ponedeljka, 10. julija, od 18. ure do četrta, 13. julija, do 13. ure
**Duhovne vaje za duhovnike: DAM
VAM NOVO SRCE**

Voditelj: p. Lojze Markelj DJ, Ljubljana

od petka, 14. julija, od 18. ure do sobote, 22. julija, do 9. ure
LATINSKE POČITNICE
Voditelj: Ralph Prausmüller

od petka, 14. julija, od 18. ure do petka, 21. julija, do 13. ure
SLOVENSKE POČITNICE
Voditelj: mag. Miha Vrbinc

V mesecih juniju, prvi polovici avgusta in septembru oddam v najem 6-posteljni apartma v Barbarigi pri Fažani (pred Pulo nasproti Brionskih otokov). Podrobnejše informacije po tel.: 03/064/38006, samo zvečer.

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik dr. Matevž Grlic in poslovodni tajnik Hubert Mikel, Viktringer Ring 28, 9020 Celovec.

Uredništvo: Silvo Kumer (glavni urednik), urednika Franc Wakounig in Vincenc Gotthardt, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec

IZ 100-LETNEGA KOLEDARJA						
Petek, 30. 6.	Sobota, 1. 7.	Nedelja, 2. 7.	Ponedeljek, 3. 7.	Torek, 4. 7.	Sreda, 5. 7.	Četrtek, 6. 7.
Vreme: grom	Vreme: vroče	Vreme: veter	Vreme: vroče	Vreme: grom	Vreme: jasno	Vreme: nestanovitno
Goduje: Prvi rim. muč.	Goduje: Teobald	Goduje: Mar. obisk., Oton	Goduje: Tomaž	Goduje: Urh, Berta	Goduje: Ciril, Metod	Goduje: Marija Goreti
POMEMBNE OBLETNICE						
			3. 7. 1809 Franc Grafenauer je v drž. zboru kritiziral stanje na koroških utrakvističnih šolah.	5. 7. 1940. Nacist. oblasti so slovenski najemnici gostilne v Selah odvzele obrtno dovoljenje z utemeljitvijo, da je Slovenka	5. 7. 1890 je avstr. prov. ministr. izdalo odlok št. 13.113 o obsegu pouka o slov. in pouka slov. na utrakvističnih šolah	6. 7. 1972 Avstrijski parlament je sprejel zakon o dvojezičnih „topografskih“ napisih za Koroško.

Pavla Uršič-Kunej

Sobota, 1. julija, 20.15
**NOKTURNO
ZA HARFO**
na Humu pri Rožekul

Samstag, 1. Juli, 20.15
**NOTTURNO
FÜR HARFE**
am Hum bei Rosegg!

Kmetijsko gospodinjstva strokovna šola v Št. Rupertu pri Velikovcu prisrčno vabi na

sklepno prireditve
in
ogled šolskih izdelkov

Ogled razstave:
v soboto, 1. julija, od 14. ure, v nedeljo, 2. julija, do 16. ure

KULTURNI SPORED: Petje in pozdrav. Igra: MATI po Andersenovi pravljici, dramtiziral: Fr. Ks. Meško, režija: Peter Sticker
Gostuje skupina godba na pihala kat. mladine iz Šmihela pod vodstvom Julijana Burdzija
Začetek prireditve: v soboto, ob 15. uri, v nedeljo, ob 13.30 in 16. uri

ŠD Šentjanž vabi ob 40-letnici obstoja na

JUBILEJNO PROSLAVO

Sporod: v soboto, 1. julija
Ob 20. uri DISKO-večer — moderator Marjan Velik
v nedeljo, 2. julija
od 18. ure naprej sprejem častnih gostov, razstava;
ob 19. uri jubilejna proslava, nato družabni večer z ansambлом „DRAVA“ v gostilni Schlemitz v Šentjanžu

Bi želeli delati kot au-pair dekle v Londonu?
Nastop službe 1. septembra 1989 za eno leto.
Podrobnejše informacije po tel.: 0463/515009, ob sobotah in nedeljah 04231/2260.

DR. FRANC WUTTI
v Borovljah sporoča,
da je ordinacija od 6. 7. do 22. 7. 1989 zaradi dopusta zaprta

**URAD ZA ZASPOLOVANJE
VELIKOVEC,**
tel.: 0 42 32 / 24 24

Vodja(kinja) oddelka za kmetijske izdelke in gradbene potrebščine, starost najmanj 30 let, zaposlitev — nameščeneec, zaključena poklicna izobrazba, znanje slovensčine in sposobnosti vodenja predpogoj, praksa zaželena. Šifra 523743.

DOPUSTI

MLADA K E L
vabi na dopust v
OHRID

— hotel Metropol (A kat.)
od 13. do
20. avgusta 1989.
Cena po osebi:
šil. 4280,—

V ceni vključeno:
prevoz iz Celovca, polet,
prevoz v Ohrid, 7 x polpenzion,
dvoposteljne sobe,
tuš, wc

Društva upokojencev
Šentjakob v Rožu, Podjuna
in Pliberk
vabijo na enotedenski
dopust v

BAŠKO — otok KRK,
hotel Corinthia (B kat.)
od 22. do
29. septembra 1989

Cena po osebi:
šil. 2260,—

V ceni so vključeni:
prevoz z avtobusom iz
Podjune, Celovca in Kožentavre,
7x polpenzion,
dvoposteljne sobe, tuš, wc

**Dopust z
NAŠIM TEDNIKOM
v BUDVI —
Slovenska plaža**
od 3. do 10. oktobra 1989

Cena po osebi:
šil. 3180,—

V ceni vključeno:
prevoz iz Celovca, polet, 7
x polpenzion, dvoposteljne
sobe, tuš, wc, prevoz z
letališča do hotela in nazaj.

Prijave sprejema uprava Našega tednika po telefonu:
0463 / 512528-21

DOPUSTI

Športno društvo Šentjanž v Rožu bo konec tedna praznovalo 40-letnico svojega obstoja. Sprva so se šentjanški športniki udeleževali predvsem kot skakalci in kot organizatorji velikih prireditev na 60-metrski skakalnici. Ko so po nekaj letih opustili skakanje, pa je alpinska sekcija povsem izrinila nordijske discipline. Šentjanška mladina pa se ni ukvarjala samo z zimskim športom, temveč sta jo poleti navduševala tudi nogomet in namizni tenis.

ŠD Šentjanž praznuje svojo 40-letnico

V zadnjih desetih letih nogometna sekcija ne sodeluje več na tekmovanjih koroške nogometne zveze. Zato pa ŠD Šentjanž v Rožu postaja iz leta v leto bolj privlačno za mlade smučarje in vedno bolj znano kot dober organizator koroških in mednarodnih tekmovanj. Najlepša in doslej največja tekma na Rutah je bila mednarodna prireditev, pri kateri so poleg celotne koroške elite sodelovali vsi najboljši tekmovalci iz Slovenije kot Križaj, Strel, Kuralt itd.

Da ima šentjanški klub trenutno veliko nardarjenih mladih smučarjev, ni ugotovil samo znani „profesor smučanja“, dr. Krešimir Petrovič, to potrjujejo tudi dobri rezultati prav posebej v preteklih dveh sezonah. Otroška skupina je predlani osvojila naslov „najboljšega kluba na Koroškem“ in se lani le s pičlim zaostankom za SC Peco uvrstila na odlično drugo mesto. Daniel Užnik je bil zadnji dve leti zaporedoma zmagovalac t. i. Tyrolia-pokala, torej najboljši na Koroškem pri letnikih 1976/77/78. Pri dekletih pa je preteklo sezono osvojila 1. mesto Tatjana Zablatnik.

Preteklo soboto je koroška smučarska zveza na občnem zboru v Podkloštru razglasila novo člansko listo za kader. Iz Šentjanža so imenovani sledeči tekmovalci: Dunja Jamnig, Marion Maloveršnik, Tatjana Zablatnik in Daniel Užnik.

Koroška smučarska zveza pa je letos skrčila število kadrskih tekmovalcev, ker je to le precejšnja finančna zadeva, zato nista bili sprejeti v kader Birgit Filipič in Silvana Oraže.

Z društvenim kombijem pa so prevozili šentjanški funkcionarji v 4 mesecih čez

13.000 km, nekateri privatniki pa po 6000 km, kar kaže, da je pri delu le veliko idealistov.

Šentjanška „tovarna smučarskih talentov“ — tako so lani koroški časopisi poimenovali ŠD Šentjanž — pa ima še vrsto mladih smučarjev, ki so se že vpisali v listo zmagovalcev, kot npr.: Tatjana Zablatnik, Dominik Kropiunik, Katja Malle, Birgit Filipič, Eva in Peter Moschitz, Andrea in Martin Gabriel, Tomi Partl, Karin in Andrea Krušcitz, Markus Vouk . . .

Marsikdo se je že čudil, kako zmorejo Šentjanščani dosegati tako lepe uspehe, ko doma vendar nimajo najboljših možnosti za trening (zadnji dve leti, ko je manjkalo snega). Za „skrivnostni ključ do uspehov“ bi lahko navedli pridnost, požrtvovalnost, pravilno motivacijo športnikov pri intenzivnem delu ter pravo zaljubljenost v ta šport. Smučanje je postalo celoleten šport. Ni meseca, da ne bi smučali. Ledenik Wurtenkees (3000 m nad morskó višino) nudi predvsem v poletnem in jesenskem času ugodne možnosti za vadbo. Zelo se je obnesla tudi društvena video-naprava; s tem se je kvaliteta treninga znatno izboljšala.

Povedati je tudi treba, da šentjanški funkcionarji, trenerji in pomočniki delujejo brezplačno z velikim idealizmom in veseljem v prid društva.

Ko je meseca junija Koroška smučarska zveza slavila svoj 80. jubilej, je odlikovala tudi 6 dolgoletnih in zaslužnih društvnikov ŠD Šentjanž. S tem je bilo športno delo najbolje „poplačano.“

Erih Užnik

Odborniki ŠD Šentjanž so v preteklih letih zelo veliko storili za društvo, ki danes lahko ponosno in tudi z velikim športnim uspehom praznuje 40-letnico.

JUBILEJNA PROSLAVA

ŠD ŠENTJANŽ

Spored:

Sobota: 1. julij, od 20. ure „Disko-večer“ — Moderator: Marijan Velik (ORF-slov. spored)

Nedelja: 2. julij, od 18. ure naprej sprejem častnih gostov, razstava

ob 19. uri jubilejna proslava nato družabni večer z ansamblom DRAVA

Franc Slanič novi trener v Šmihelu!

Novi šmihelski trener Franc Slanič bo skušal z mladim moštvom spet nazaj v podligo.

Čeprav so se igralci v Šmihelu v tajnem glasovanju izrekli za doslejšnjega trenerja Egona Pajenka, je odbor določil novega. Na izbiro sta bila Jože Fera in Franc Slanič, ki je bil lani ko-trener dr. Ivana Ramšaka v Pliberku.

Trener Jože Fera je imel čisto konkretne predstave, kako bi s čisto mladim moštvom spet šel v podligo in je zase zahteval precej kompetenc. To pa ni bilo čisto po volji vseh šmihelskih funkcionarjev, ki so se potem odločili za dolgoletnega pliberškega kapetana Franca Slaniča, ki je letos v Pliberku asistiral dr. Ramšaku. Slanič je nedvomno zelo izkušen nogometaš, ki se na svojem področju dobro spozna. Mnogo pa bo letos seveda odviselo od tega, kakšno moštvo bo dobil v roke, šele potem bo možno konkretno reči, ali bo s tem moštvom seriozen kandidat za podligo.

SAK proti VOEST Linz v Klopincu

Slovenski atletski klub počasi zaključuje vse svoje nakupe — in to že pred pričetkom transfernega časa. Pretekli teden je SAK pridobil dva igralca, ki si jih je trener Lojze Jagodič na vsak način želel v moštvo — SAK pa še zaenkrat noče povedati imen. Le toliko je znano, da sta to dva slovenskogovoreča igralca.

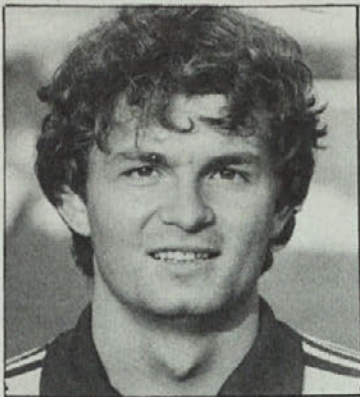
Nogometna sekcija v Selah v veliki krizi!

Vse drugo kot razveseljive so novice športnega društva DSG Sele. Za veliko razburjenje v zadnjem času so porskrbeli igralci nogometnega kluba. Po končani sezoni, katero so Selani zaključili na 9. mestu, nekateri igralci nočejo več igrati v domačem moštvo, nekateri pa hočejo celo oddati nogometne čevlje, kar pomeni, da bodo končali kariero.

Pred leti, ko so Selani želi izredno lepe uspehe, kot prvak 2. in 1. razreda, so se povzpeli v podligo, kjer so igrali dve leti. Nihče ni mislil na odhod k drugemu klubu, sedaj pa je klub v težavah, ker ga hoče zapustiti kar cela vrsta igralcev.

Gotovo bodo zapustili klub: Milan Oraže (SAK), Matjaž Jakopič in Jože Stanko (novega kluba še nimata), pa tudi najbolj uspešni trener, ki je doslej deloval v Selah, Jože Fera, bo zapustil moštvo. Slišati pa je bilo, da bosta odšla tudi Zdravko Oraže in Mirko Wieser. Kariero pa bo zaradi poškodbe končal Nanti Olip, istočasno pa bo oddal tudi funkcijo sekcijskega vodja.

Za ta teden je sklicana seja, potem pa bodo vedeli že več o konkretnih načrtih za naslednjo sezono.

Jürgen Werner bo igral proti SAK

Vse kaže, da bosta SAK zapustila Miha Kuncič (študij v Gradcu) ter Werner Gorenschek, ki sam misli, da bo prišel pri drugem klubu bolj do veljave. „SAK bo letos premočan zame,“ tako Werner, ki se bo odločil naslednji teden.

5. julija proti VOEST

Preteklo sredo je SAK že pričel s pripravami na novo sezono, od 10. do 15. julija pa bo imel priprave v Celovcu. V sredo, 5. julija, igra SAK proti VOEST, kjer igra zdaj spet Jürgen Werner, ki se je vrnil od Sturma. V tej tekmi bo SAK igral tudi s svojim novim igralcem R. Urankom, ki je pri trenerju že zapustil dober vtis.

SAK na turnirju v Italiji drugi

Pretekli konec tedna je bil SAK na nogometnem turnirju v Doberdolu v Italiji, kjer je praznovalo tamkajšnje slovensko nogometno moštvo svojo 60-letnico. V prvi tekmi je SAK igral proti selekciji najboljših igralcev v Italiji in zmagal 2:1. V finalu pa so SAK manjkali potem nekateri igralci kakor npr. vratar Dalanovič, zato je SAK potem podlegel v zelo „ofenzivni“ tekmi 6:9.

V odlični formi se je v Doberdolu pokazal Manfred Luschnig, ki je bil zdaleč najboljši nogometaš SAK in se je vrhu tega v sredini že odlično razumel z Urankom.

Igralci SAK v Doberdolu: Dalanovič, Wakounig, Stern, Čertov, Wieser, Urank, Luschnig, Blajs, Galo, Stern, Jagodič, Pasterk, P. Sadjak.

SAK — VOEST
v sredo, 5. julija, ob 18. uri
v Klopincu

Koroški športniki v Hrastovniku

Slovenski športniki iz štirih držav so se srečali v Hrastu

Že tradicionalno je srečanje slovenskih športnikov iz štirih držav (Avstrije, Italije, Madžarske in Jugoslavije). Tudi letos je vabila zveza telesnokulturnih organizacij Slovenije. Redno pa sodeluje na teh srečanjih Slovenska športna zveza, katero je tokrat osebno zastopal predsednik dr. Ludwig Drummel. Poleg športnega udejstvovanja pa je v ospredju spoznanje in prijateljstvo med športniki iz različnih držav. V zadnjih letih je bila nogometna ekipa SŠZ skoraj vedno uvrščena med najboljšimi. Z velikimi upi so šli tudi na to srečanje v Hrast, toda letos so dosegli le zadnje mesto z eno osvojenjo točko. Prvo mesto so zasedli domačini iz Hrasta.

Namiznoteniška ekipa osvojila 1. mesto

Tem bolj presenetljiva pa je bila zmaga namiznoteniške ekipe, ki je po dolgih letih zmagala v ekipni konkurenci. Uspešno moštvo so sestavili: Jože Senica, Marko Smrtnik, Mirko Oraže, Aleksander Mak in Andrej Mohar. Jože Senica, študent telovadbe v Ljubljani, je igral za Slovensko športno zvezo, njega pa bi v naslednji sezoni radi pridobili Selani kot legionarja.

Organizatorjem je spodletelo le pri pripravi šahovskega tekmovanja, saj naj bi igrali le mladinci. Tako sta se odzvali le domača in porabeljska ekipa, pri čemer so bili tako v ekipnem, kakor tudi v posameznem tekmovanju, boljši domačini.

Kljub temu pa je srečanje zelo dobro uspelo.

Slovenci so izraz čudovite pisanosti Cerkve

Otroci so imeli svoj program

Hemin jubilej je trajal tri leta. Prav tako je bil sklep Heminega jubileja deljen na tri dele. V petek že so se verniki vseh župnij krške škofije zvečer srečali v svojih tisoč župnijskih in podružnih cerkvah, da se v molitvi in pesmi pripravijo na naslednja dva dneva praznovanja sklepa Heminega jubileja. Srečanje dekanij v dvoranah mesta v Celovcu, srečanje otrok in mladine v centru Celovca, to je bil uvod v sobotni popoldanski škofov govor in predaje kruha ter vina zastopnikom fara, ki so te simbolične darove v nedeljo ponesli v razne župnije.

Pri teh postajah ob sklepu Heminega jubileja je bila zelo opazna konsekventna dvojezičnost. Tako pri srečanju dekanij, srečanju mladine, na transparentih in pri sklepnih prireditvi. Politiki, ki so bili navzoč pri sklepnih prireditvi, so imeli možnost spoznati, da gre tudi drugače, kot le enojezično. Tudi dvojezičnost, ki je bila v zadnjih treh letih na vseh večjih prireditvah ob Heminem jubileju prikazana, je sled, ki bo ostala zapisana kot sporočilo in oporoka koroške Cerkve svojim vernikom.

V dopoldanskem programu je na Novem trgu v Celovcu spregovorila tudi Freda Meissner-Blau o odgovornosti za svet in odgovornosti do nas samih. Mladincem je dala na pot stavek: „Vi ste močnejši kot mislite, mogočni pa so slabši kot se delajo!“

Mlada Cerkev se je predstavila v notranjosti mesta Celovec. Tu je

Ob odprtju Heminega jubileja leta 1987 v Beljaku je krški škof dr. Egon Kappellari koroškim slovenskim katoličanom povedal naslednji stavek: „Vi ste dragocen izraz čudovite pisanosti naše Cerkve. Vaša kultura, vaša poezija in vaša glasba so darilo za vso deželo in tudi darilo Cerkvi v tej deželi.“ Te besede, izgovorjene takrat, je krški škof ponovil in podčrtal tudi ob sklepu Heminega jubileja v soboto, 24. junija 1989, v Celovcu, kjer se je zbralo blizu 10.000 ljudi.

Dosledna dvojezičnost je bila tudi eno izmed odlikovanj katoliškega shoda v Celovcu.

Jože Kopeinig (levo) in Ernst Waldstein med Katoliškim shodom. Jože Kopeinig je bil s slovenske strani merodajno soudeležen pri pripravah na to manifestacijo vere.

Mladina je izpovedala svoje. Slovenska katoliška mladina želi biti v krški škofiji enakopravno upoštevana.

imela mladina nešteto možnosti, da se izpove in izrazi z najrazličnejšimi izraznimi sredstvi. Poseben pečat sta sobotnemu dopoldnevu dali dve skupini: Kundalini in ansambel Drava. Predstavila se je tudi folklorna skupina iz Sel in iniciativna skupina Slovenščina moj jezik. In če je tu omenjena beseda slovenščina, je treba omeniti tudi nastop tajnika Katoliške mladine Hanzija Stickra. „Geslo katoliškega shoda in jutri . . . je za nas izziv, da se bomo tudi v bodoče zavzemali za naš jezik. Prav v Cerkvi smo morali s pestmi udariti na mizo.“ Svoje besede v slovenskem jeziku zbranim okrog odra pred zmagovitim herculesom in zmajem pa sklene takole: „Moje osebne sanje so, da bom tudi v prihodnosti rekel „slovenščina moj jezik“. Da se je vsaj delček teh Stickrovih sanj uresničil vsaj za nekaj trenutkov v Celovcu so dokazali razni dvojezični napisi; nastopi domačih slovenskih skupin; pogovor mladincev, ki so se pogovarjali v slovenskem jeziku; besede, zapisane na zidu upanja pred občinskim uradom, . . .

V nedeljo se je z mašo po naših župnijskih cerkvah sklenil Hemin jubilej. Mladinci ali mladi pari iz partnerskih župnij so prinesli kruh in vino. Dvojezična mladinska maša v cerkvi Sv. Duha v Celovcu, ki jo je prenašal ORF, je bila tudi duhovni kruh za oba naroda, ki živita v krški škofiji.

Vincenc Gotthardt